

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ**

**ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ
ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ
БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
СТАНОМ НА 01.08.2013**

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній системі України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	11
Дефіцит державного бюджету	14
Видатки зведеного бюджету	17
Видатки державного бюджету	19
Видатки місцевих бюджетів	29

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- **Виконання доходів Зведеного бюджету України** за січень – липень 2013 року склало 247,4 млрд. грн., що більше аналогічного показника попереднього року на 6,4 млрд. грн., або на 2,7 %. За місяць надійшло 36,3 млрд. грн., що більше за липневі надходження 2012 року на 4,2 млрд. грн., або на 12,9 %.
- **До державного бюджету** за вказаний період надійшло 189,8 млрд. грн., що на 4,0 млрд. грн., або на 2,2 %, більше аналогічного показника попереднього року. У липні 2013 року загальний обсяг доходів державного бюджету склав 28,0 млрд. грн., що на 4,4 млрд. грн., або на 18,9 %, більше, ніж у липні 2012 року.
- На відміну червня поточного року, коли було зафіксовано скорочення показників виконання бюджету щодо попереднього року, липневий «плюс» було досягнуто завдяки приросту надходжень податку на прибуток підприємств, який виріс порівняно з липнем 2012 року, більше ніж у 6 разів. Проте зростання пояснюється не поліпшенням збирання, а радше тим, що у 2013 році було запроваджено авансову сплату податку на прибуток, місячний розмір якого обчислюється як 1/12 нарахованого до сплати податку за попередній податковий рік. Ця схема забезпечує рівномірну сплату більшої частини податку, нівелюючи місячні коливання обсягів надходження, характерні при квартальній його сплаті. За квартальною схемою, зокрема, на липень припадав спад надходжень податку, якого у цей місяць 2012 року надійшло лише 0,6 млрд. грн., що менше за надходження травня – «пікового» місяця з позиції надходжень податку – в 14,6 раза.
- Другим джерелом «зростання» доходів стали кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України», яких надійшло у 1,5 раза більше, ніж попереднього року. Нагадаємо, що 4 липня 2013 року Верховна Рада України збільшила дохідну частину державного бюджету на 6,4 млрд. грн. за рахунок підвищення річного прогнозу надходжень коштів, що перераховуються Національним банком. Як і в попередньому випадку, це джерело надходжень не зумовлюється покращенням економічних показників розвитку країни, або якості роботи контролюючих органів. Відтак, проблеми, пов'язані з ризиками невиконання річного плану, залишаються актуальними і за результатами виконання державного бюджету за 7 місяців поточного року.

Зокрема, в разі збереження темпів надходжень недобір з податку на додану вартість може скласти близько 25 млрд. грн., або майже 16 %, а ввізного мита – 1,5 млрд. грн., або 10,0 %.

- **Видатки зведеного бюджету** за січень – липень 2013 року становили 281,3 млрд. грн., що на 9,5 %, або на 24,5 млрд. грн. більше за відповідний показник 2012 року. За липень 2013 року видатки склались у сумі 42,2 млрд. грн., що на 5,8 %, або на 2,3 млрд. грн., більше, ніж у липні 2012 року.

Порівняно з аналогічним показником 2012 року відбулося зростання обсягів видатків зведеного бюджету більш ніж за половиною статей, згідно з функціональною класифікацією видатків.

Найбільше, порівняно з липнем 2012 року на 46,7 %, зросли видатки на загальнодержавні функції. Вони досягли 5,2 млрд. грн., з яких половину, або 2,6 млрд. грн. припадає на обслуговування боргу. Видатки на обслуговування боргу зросли у 2,3 раза порівняно з відповідним періодом 2012 року. Також збільшилися видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу (18,8 %),

охорону здоров'я (17,1 %), освіту (6,5 %), соціальний захист та соціальне забезпечення (4,2 %) і духовний та фізичний розвиток (3,8 %).

Зменшилися видатки на житлово-комунальне господарство (52,5 %), охорону навколишнього природного середовища (22,2 %), економічну діяльність (13,6 %) та оборону (1,7 %).

- **Видатки Державного бюджету України** за січень – липень 2013 року виконано у сумі 219,9 млрд. грн., що на 9,6 % більше показника минулого року. У липні 2013 року видатки становили 34,4 млрд. грн., що майже на 6,0 % більше, ніж аналогічний показник 2012 року.

За статтями видатків у розрізі **функціональної класифікації** порівняно з липнем 2012 року спостерігалися такі зміни:

- видатки на загальнодержавні функції, без урахування видатків на обслуговування державного боргу, збільшилися на 7,7 % та становили 1,7 млрд. грн. Видатки на обслуговування державного боргу збільшилися у 2,5 рази та становили 2,5 млрд. грн.;
- видатки на оборону зменшилися на 1,7 % та склали 1,3 млрд. грн.;
- видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу збільшилися на 18,8 % та становили 3,6 млрд. грн.;
- видатки на економічну діяльність зменшилися на 15,3 % та склали 3,5 млрд. грн.;
- видатки на охорону навколишнього природного середовища зменшилися на 30,7 % та склали 448,7 млн. грн.;
- видатки на житлово-комунальне господарство зменшилися на 76,7 % та склали 5,2 млн. грн.;
- видатки на охорону здоров'я збільшилися на 53,3 % та склали 1,4 млрд. грн.;
- видатки на духовний та фізичний розвиток зменшилися на 8,4 % та склали 401,7 млн. грн.;
- видатки на освіту збільшилися на 10,5 % та склали 2,4 млрд. грн.;
- видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення зменшилися на 3,2 %, їх обсяг становив 7,4 млрд. грн.

З метою покриття дефіциту Пенсійного фонду для виплати пенсій за рахунок коштів державного бюджету було перераховано 1,8 млрд. грн.

- Надходження до державного бюджету **від повернення кредитів** за липень поточного року склали 43,6 млн. грн., ураховуючи надходження до загального фонду державного бюджету обсягом 6,7 млн. грн.

За липень 2013 року з державного бюджету було **надано кредитів** загальним обсягом 343,2 млн. грн.

- Станом на кінець липня 2013 року **державний та гарантований державою борг України** збільшився на 8,2 млрд. грн., він склав 553,3 млрд. грн., у тому числі: гарантований державою зовнішній борг – 294,8 млрд. грн. (53,3 %); державний та гарантований державою внутрішній борг – 258,5 млрд. грн. (46,7 %).

У липні поточного року спостерігався дефіцит державного бюджету у розмірі 7,5 млрд. грн.

У січні – липні 2013 року **погашення основної суми боргу державного бюджету** становило 39,8 млрд. грн., або по 19,9 млрд. грн. на погашення внутрішнього та зовнішнього боргу. **Державні запозичення до державного бюджету** були здійснені в обсязі 81,2 млрд. грн., у тому числі до загального фонду – 79,1 млрд. грн. На внутрішньому ринку на фінансування державного бюджету було залучено 61,1 млрд. грн., від зовнішніх джерел надійшло запозичень на суму

20,1 млрд. грн. Крім того, було здійснено випуск облігацій внутрішньої державної позики з метою збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» на суму 8,0 млрд. грн.

- Від **приватизації державного майна** за липень 2013 року надійшло до державного бюджету 9,1 млн. грн., тоді як у минулому році за цей період надійшло 18,6 млн. грн.
- **Загальний обсяг надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** за січень – липень 2013 року становив майже 58,5 млрд. грн., що більше за відповідний показник 2012 року на 6,1 %.

За липень 2013 року ці надходження становили 9,3 млрд. грн., а приріст склав 7,5 %. До загального фонду місцевих бюджетів у липні 2013 року надійшло 7,7 млрд. грн., до спеціального – 1,6 млрд. грн. У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався у Донецькій області, де він склав 41,8 % щодо відповідного показника 2012 року. Зменшення показників було зафіксовано у трьох регіонах, а найбільше – у м. Київ (–11,9 %).

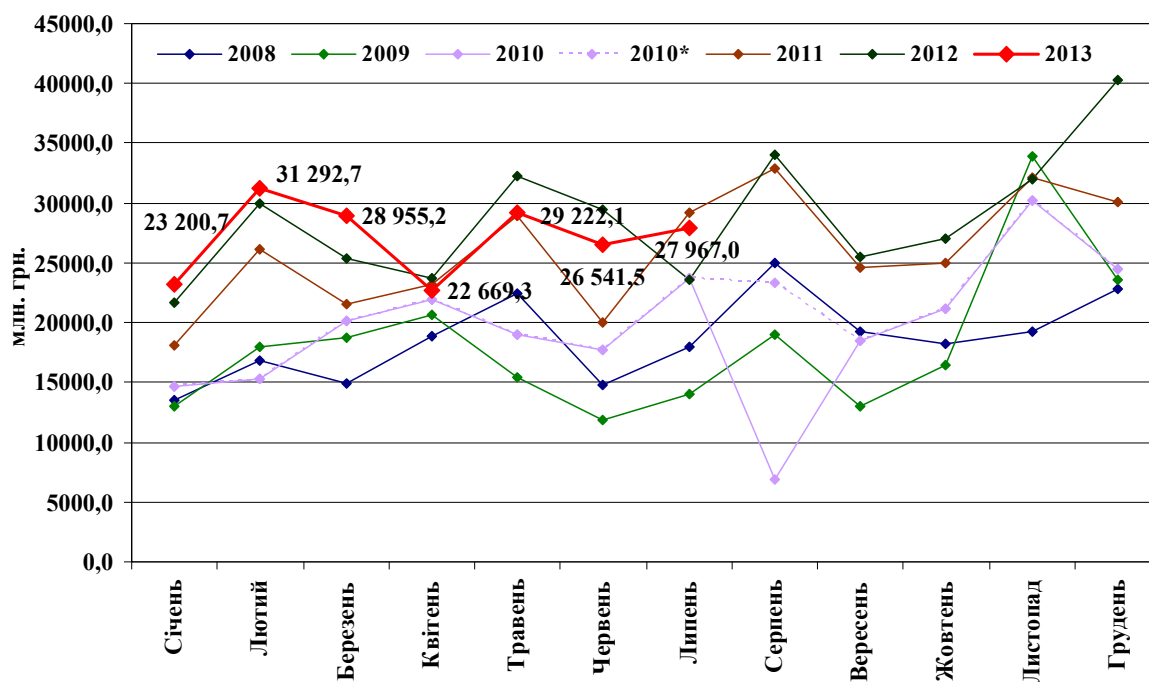
- **Обсяги видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів)** у січні – липні 2013 року становили 125,2 млрд. грн., що на 8,4 % більше порівняно відповідним показником 2012 року.

У липні 2013 року видатки зросли на 3,1 % щодо показника липня минулого року та становили понад 17,6 млрд. грн. Видатки загального фонду місцевих бюджетів склали 14,8 млрд. грн., спеціального – 2,8 млрд. грн. У регіональному розрізі найбільший темп приросту спостерігався в Житомирській області, де обсяг видатків збільшився на 33,2 % щодо відповідного показника 2012 року. Водночас у чотирьох регіонах відбулося зменшення обсягів видатків, найбільше – у м. Київ (–36,8 %).

Доходи державного бюджету

Графік 1

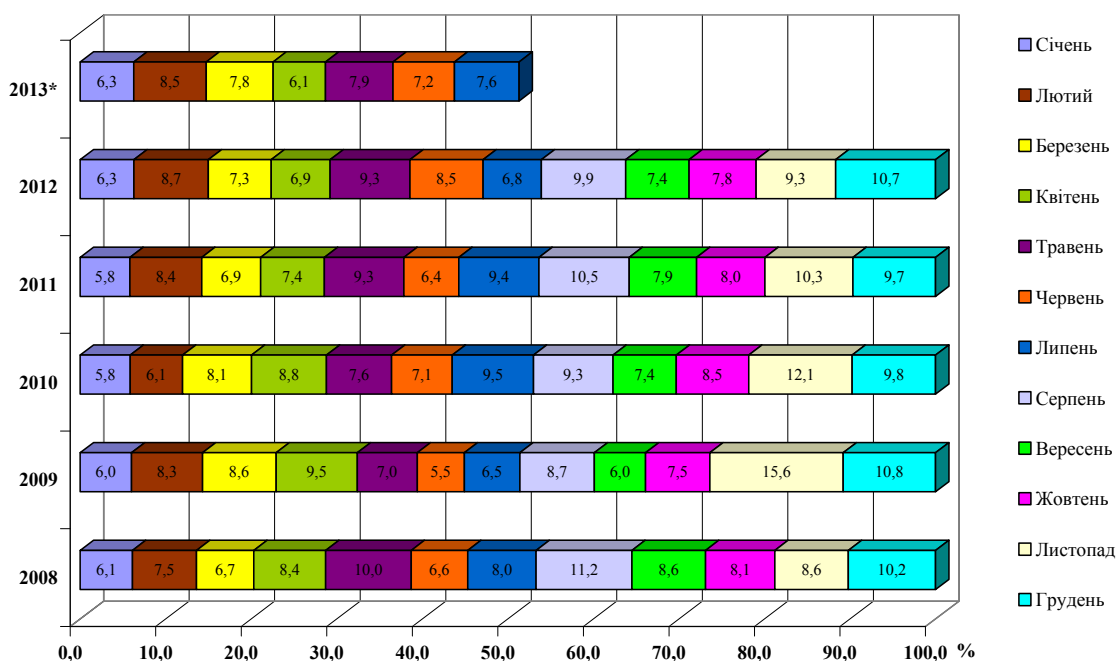
**Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2008–2013 роках**

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

Діаграма 1

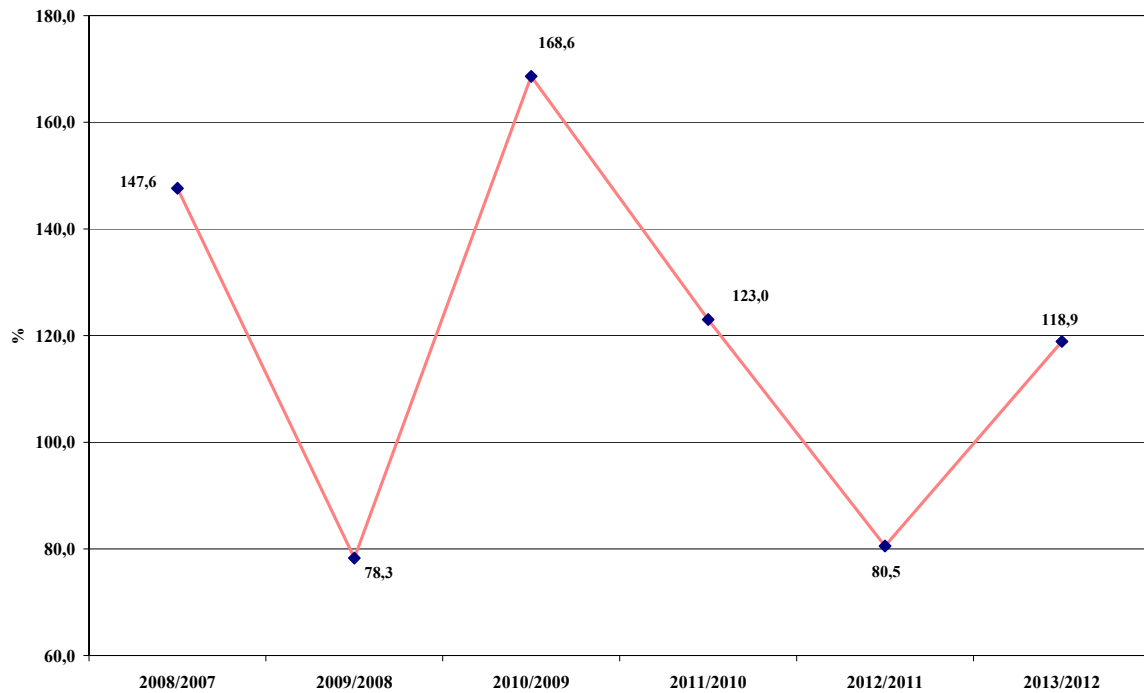
**Динаміка часток щомісячних надходжень до державного
бюджету у річному обсязі за 2008–2013 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

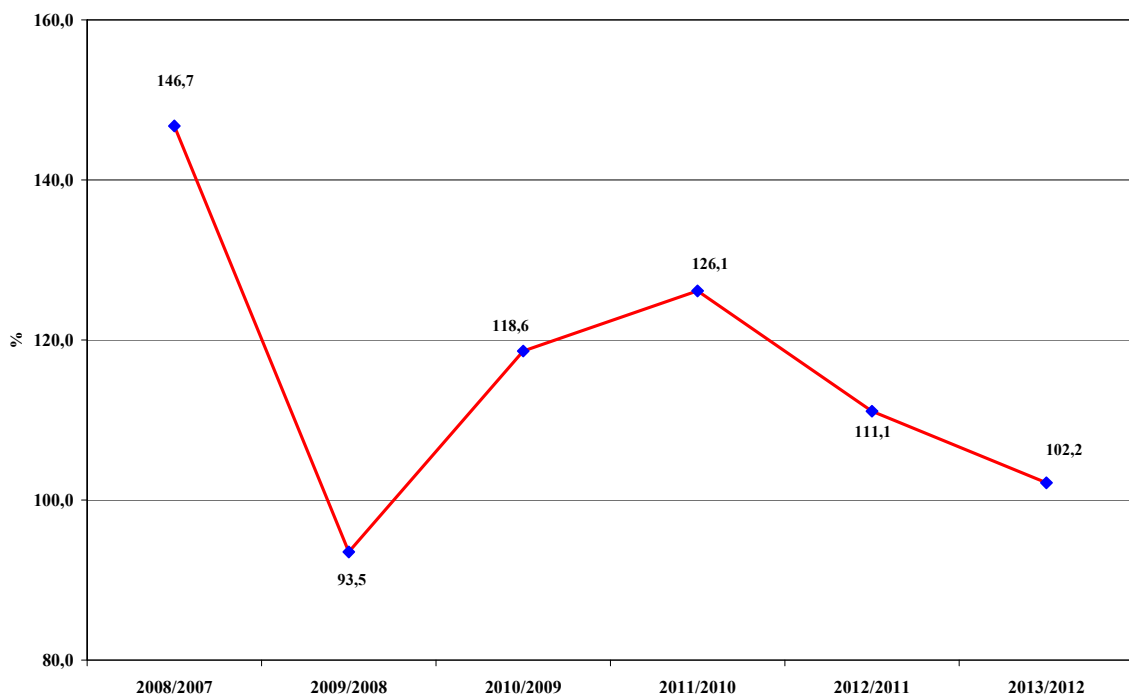
Графік 2

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за липень 2008–2013 років

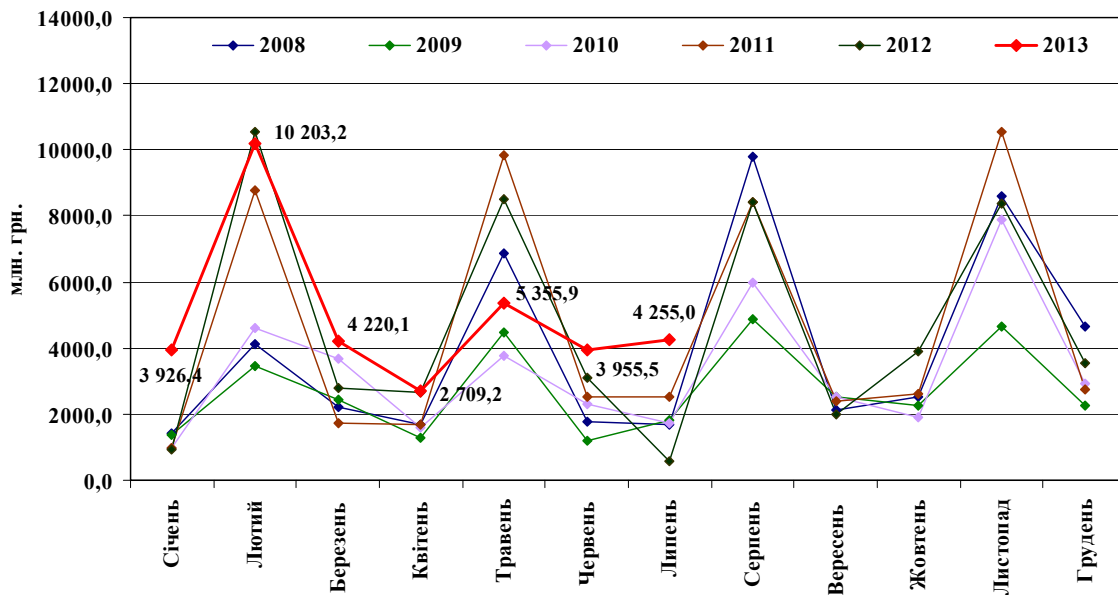
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – липень 2008–2013 років

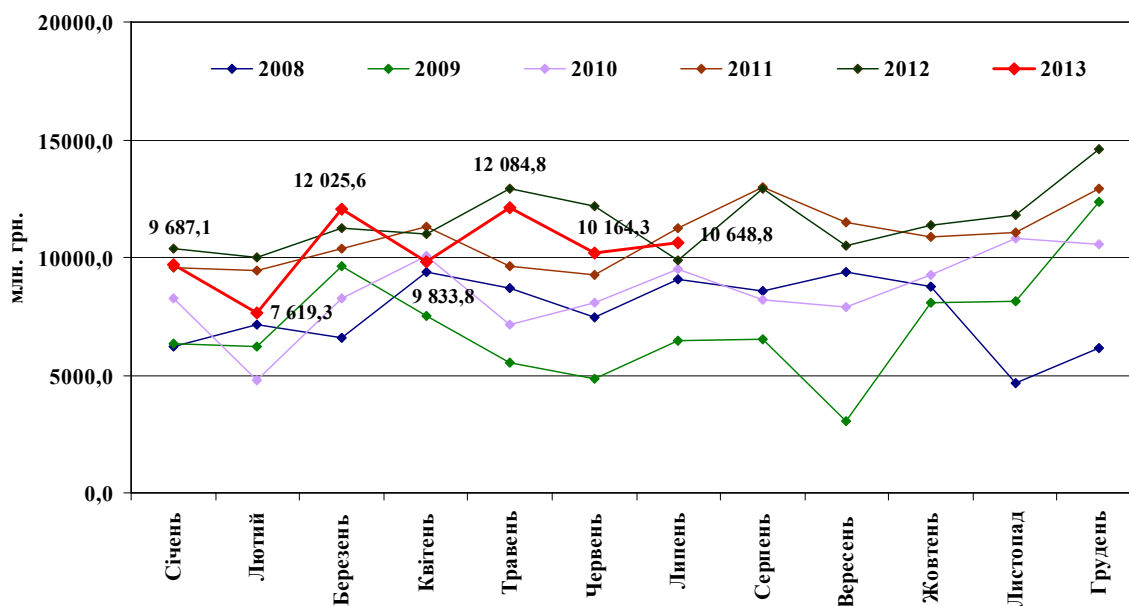
Графік 4

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету в 2008–2013 роках

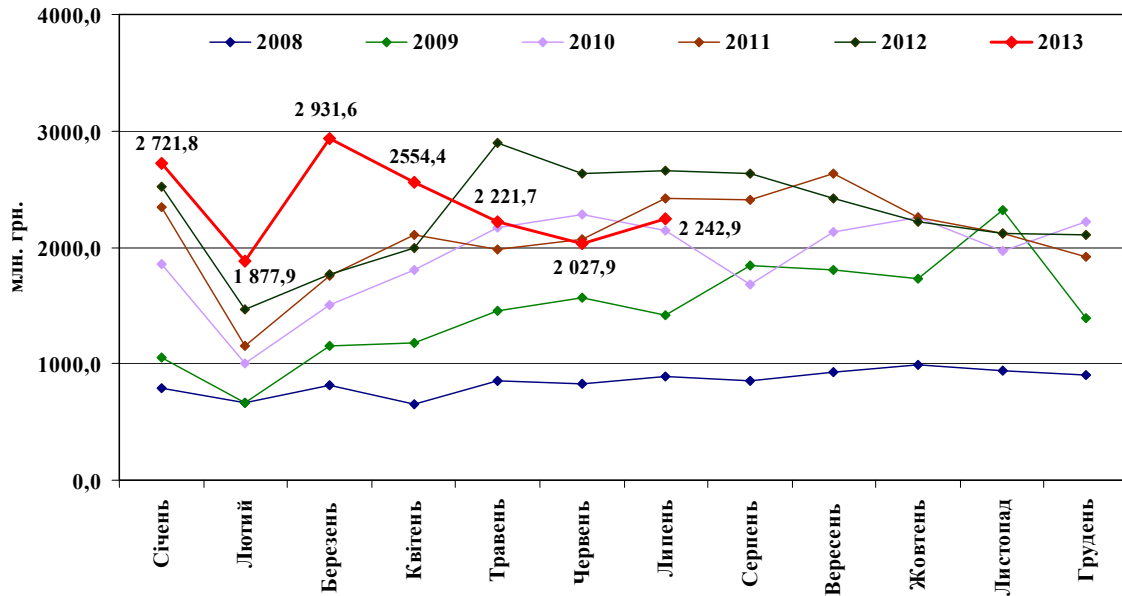
Графік 5

Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2008–2013 роках

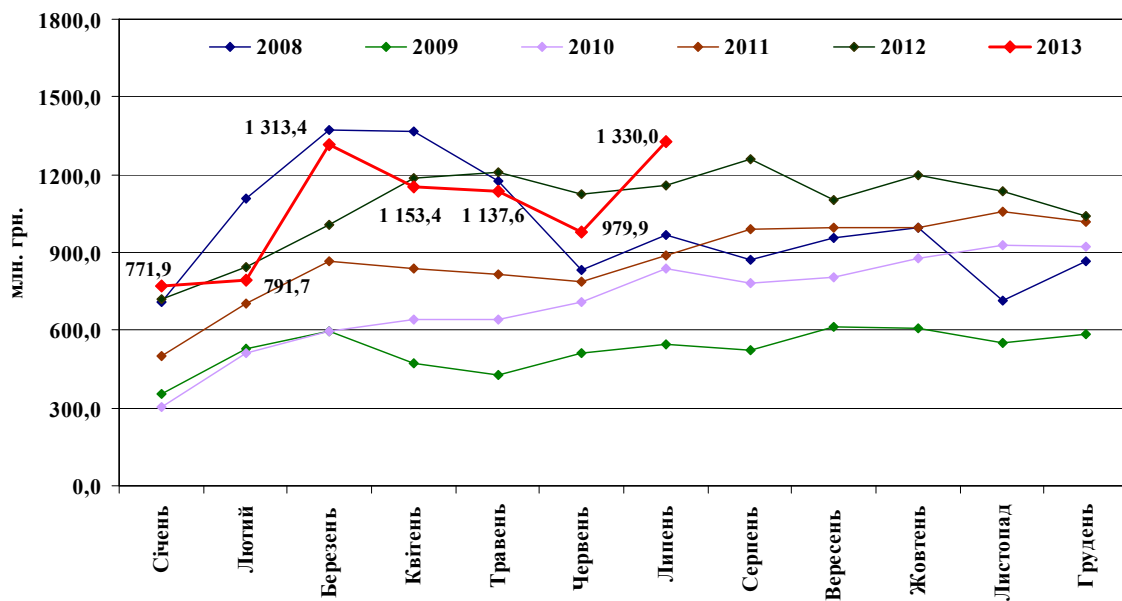
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) до державного бюджету в 2008–2013 роках

Графік 7

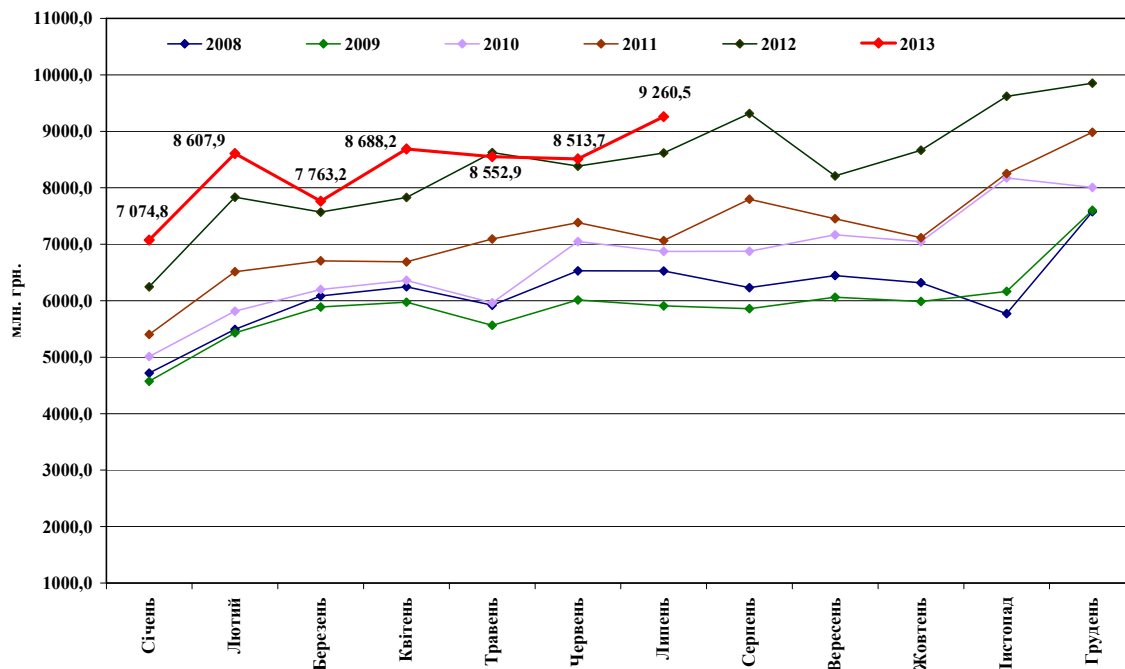
Динаміка щомісячних надходжень ввізного мита до державного бюджету в 2008–2013 роках

Доходи місцевих бюджетів

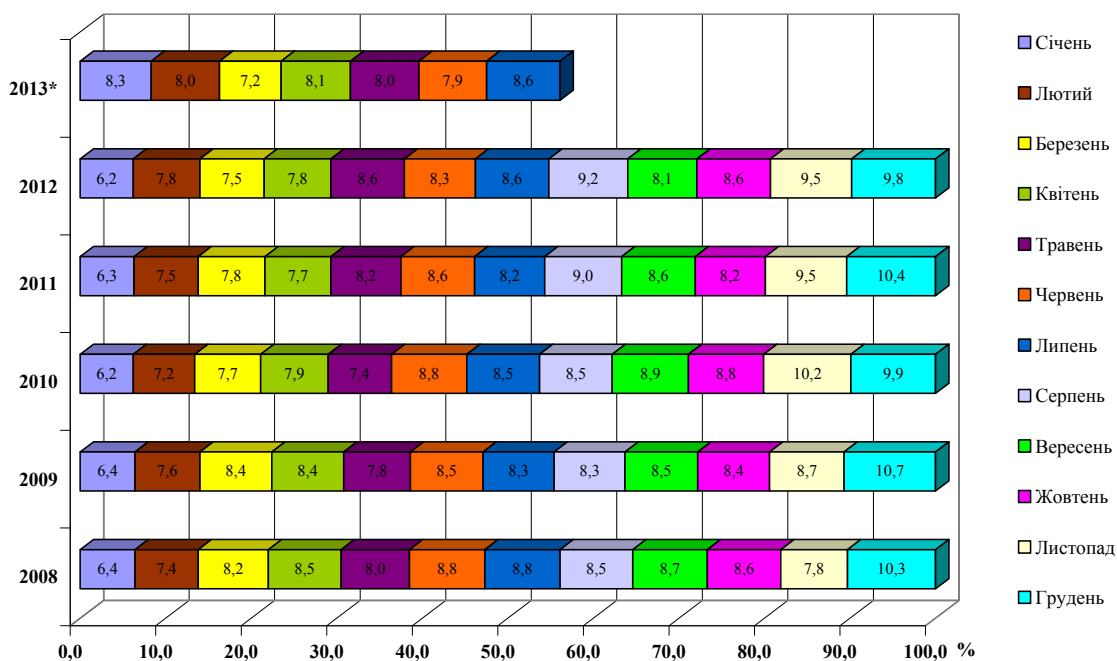
Графік 8

**Динаміка щомісячних доходів місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
у 2008–2013 роках**

Діаграма 2

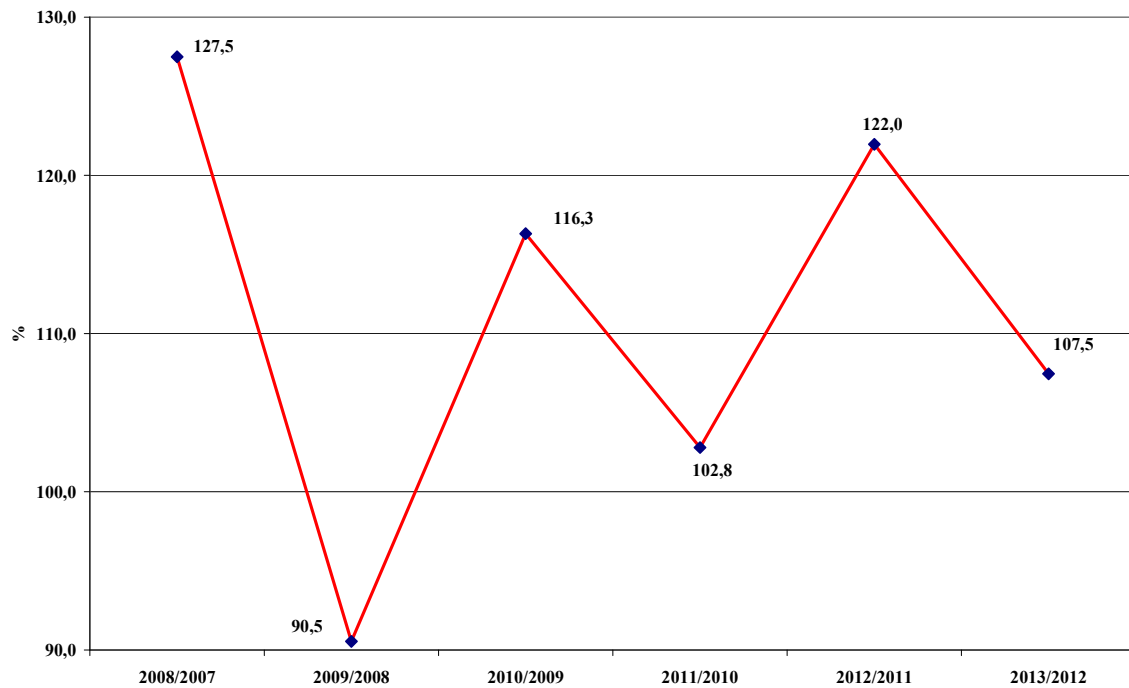
**Динаміка часток щомісячних доходів місцевих бюджетів у
річному обсязі за 2008–2013 роки**

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

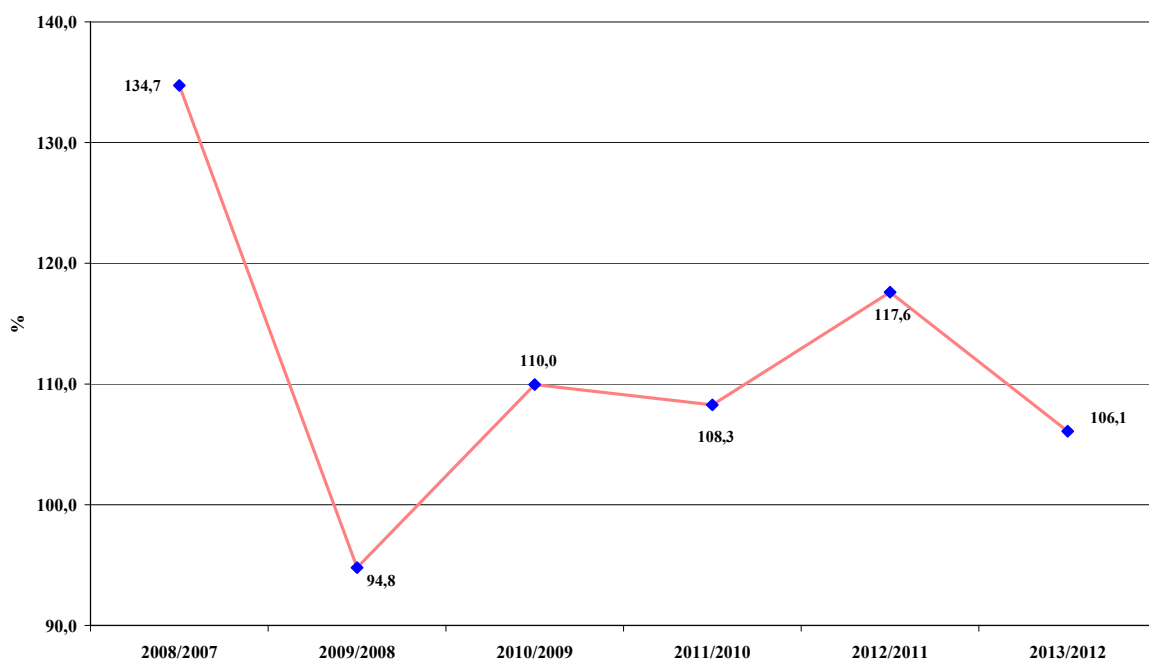
Графік 9

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за липень 2008–2013 років

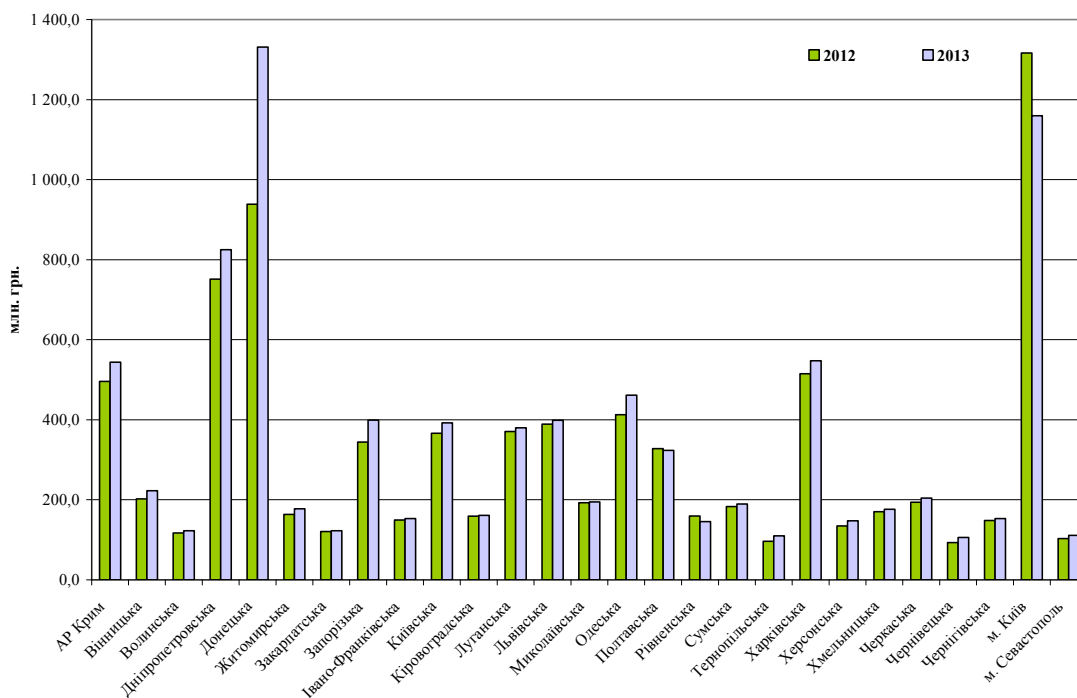
Графік 10

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – липень 2008–2013 років

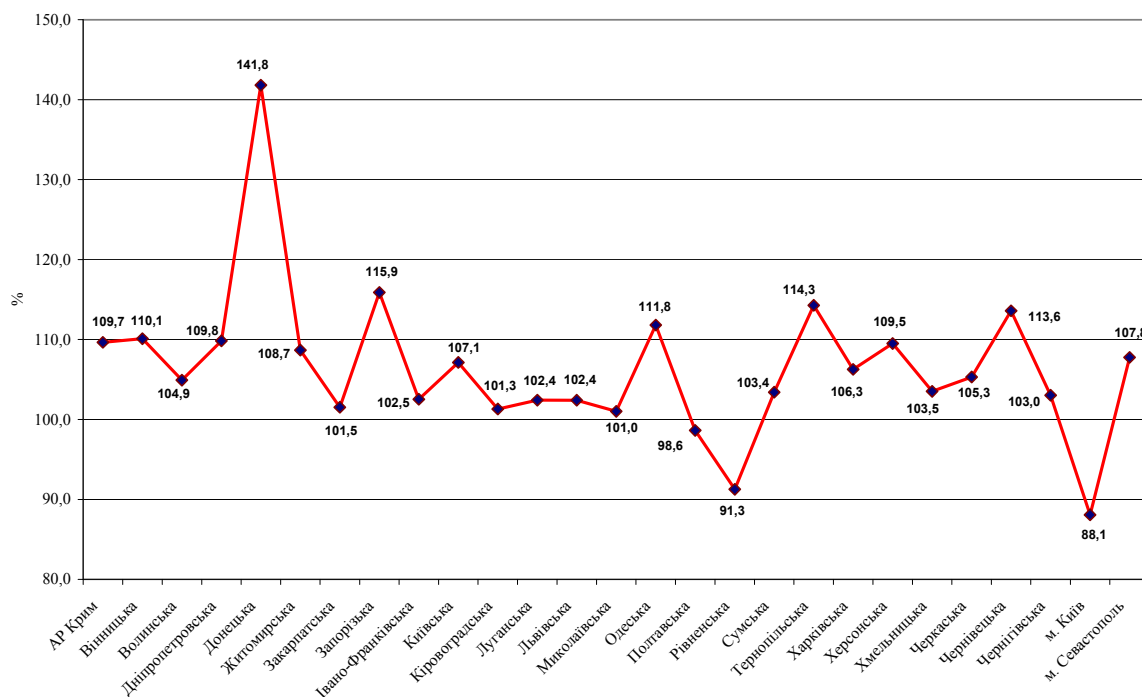
Діаграма 3

Регіональний розподіл доходів місцевих бюджетів за липень 2012–2013 років

Графік 11

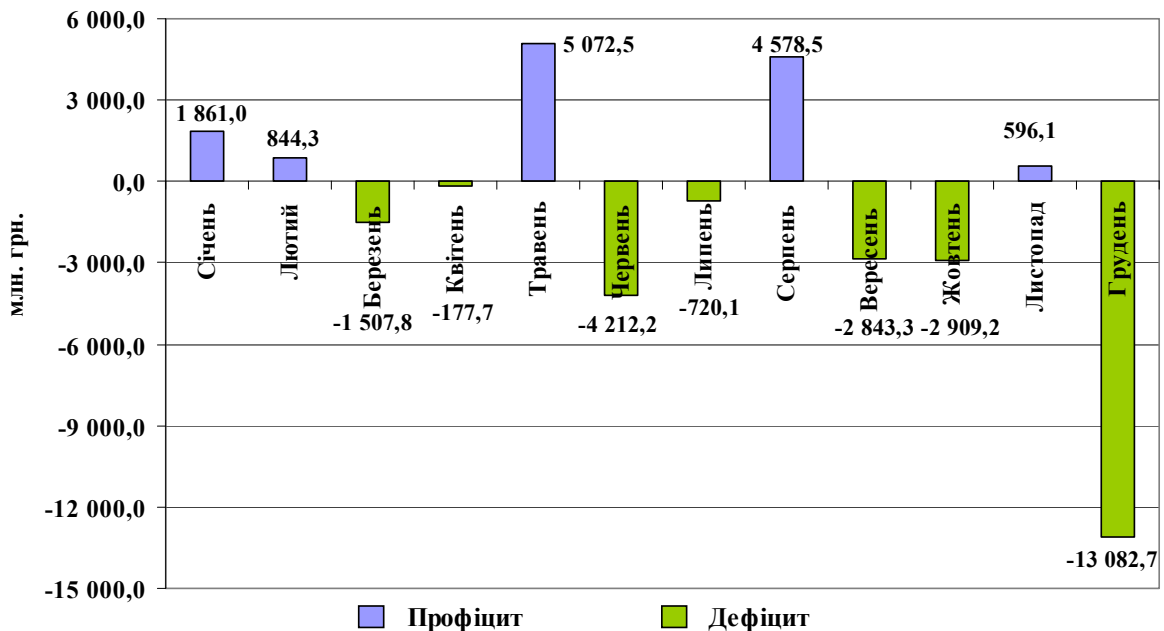
Темпи зростання доходів місцевих бюджетів у розрізі регіонів за липень 2013 року (щодо попереднього року)

Дефіцит державного бюджету

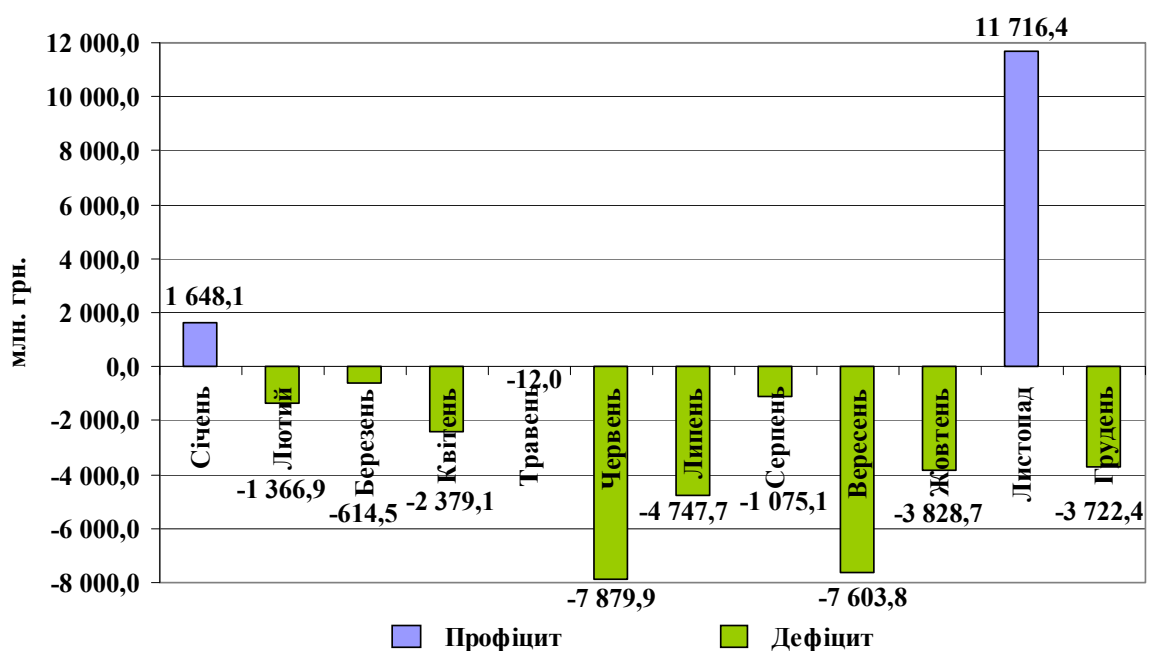
Діаграма 4

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2008 рік

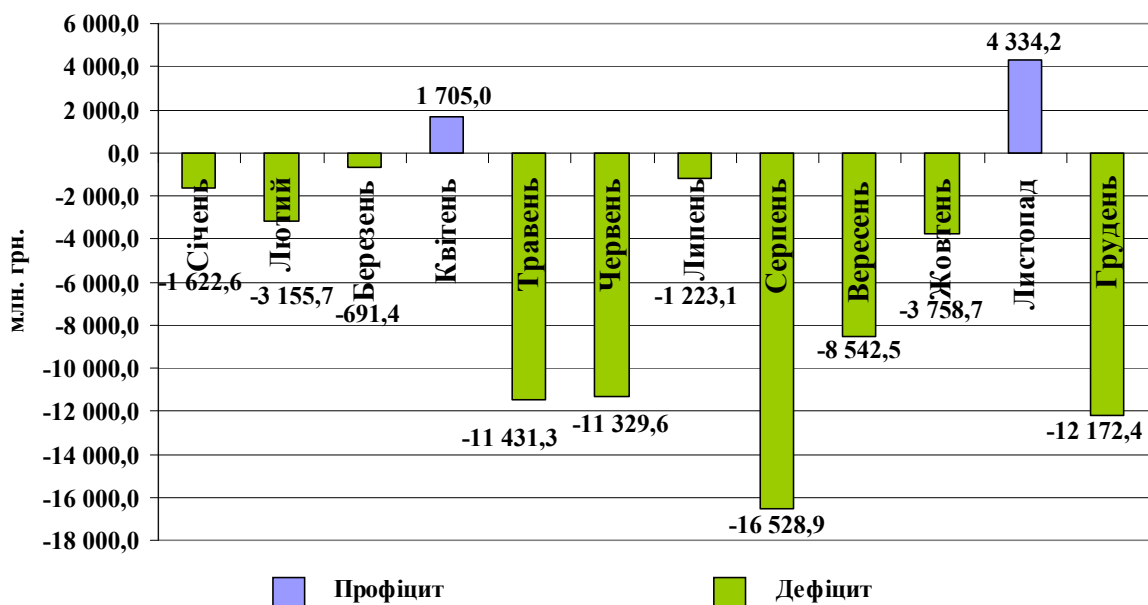
Діаграма 5

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік

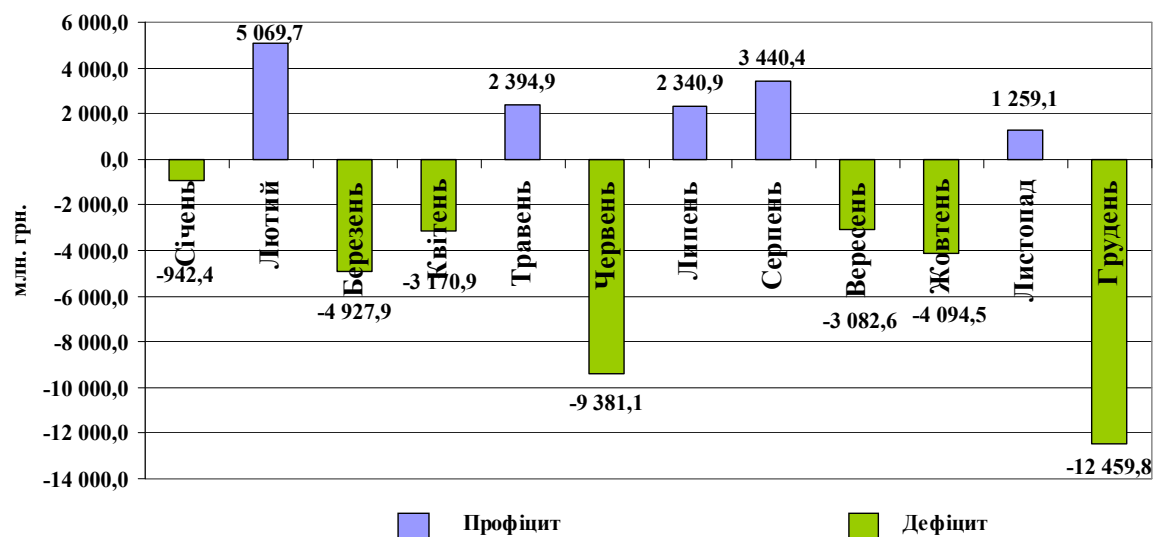
Діаграма 6

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

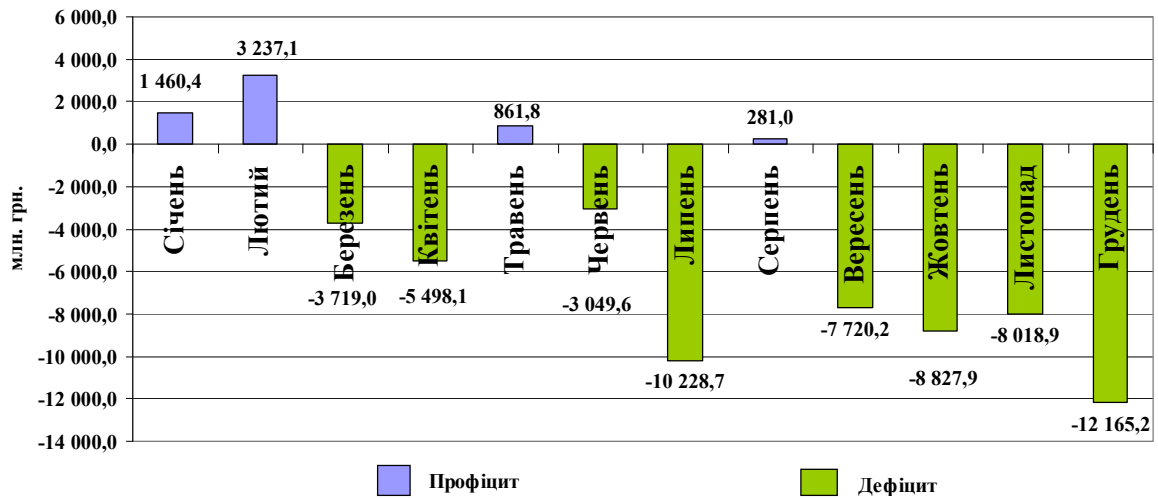
Діаграма 7

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

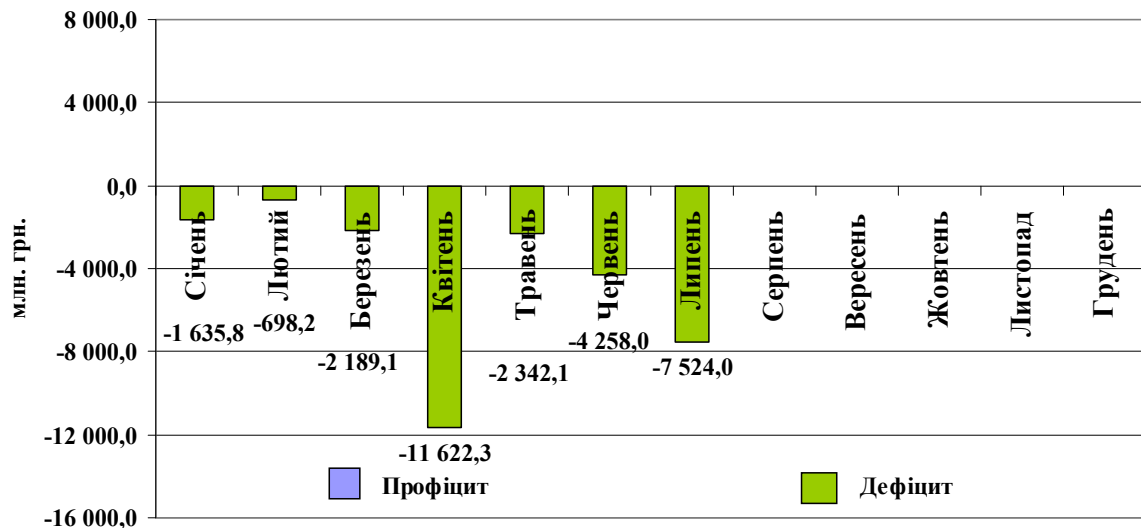
Діаграма 8

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2012 рік

Діаграма 9

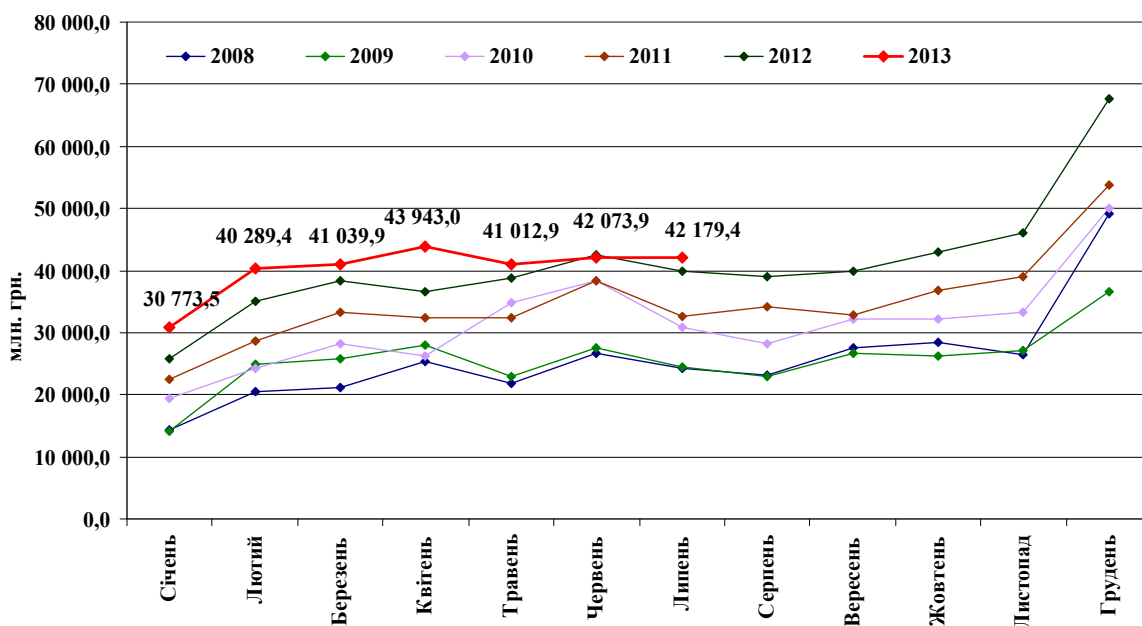
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2013 рік

Видатки зведеного бюджету

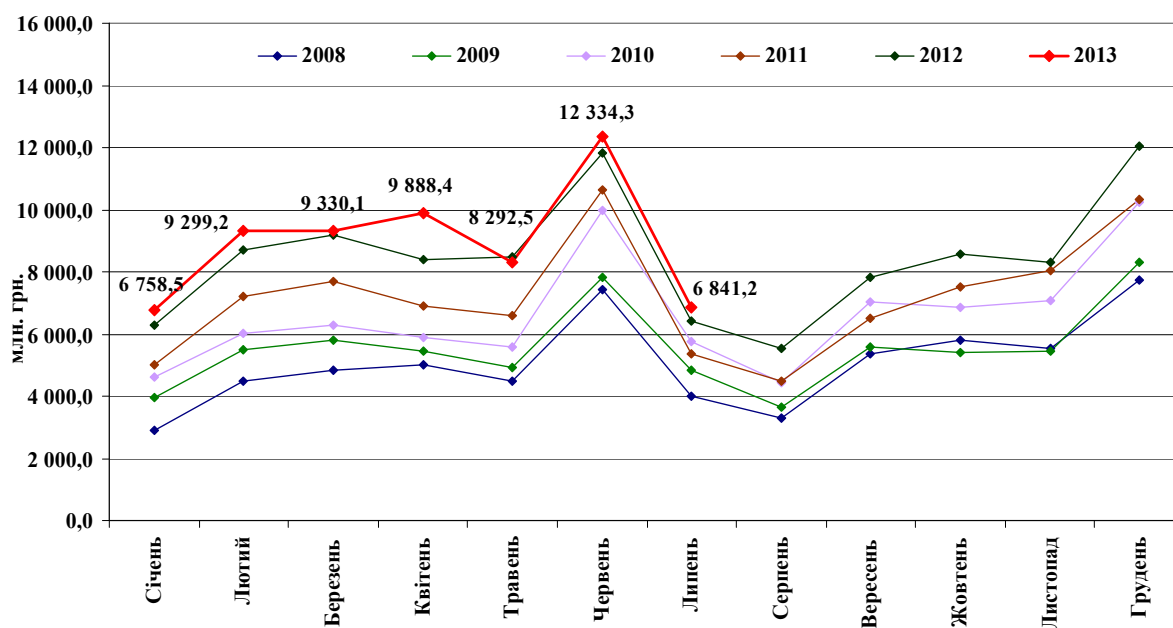
Графік 12

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету
за 2008–2013 роки

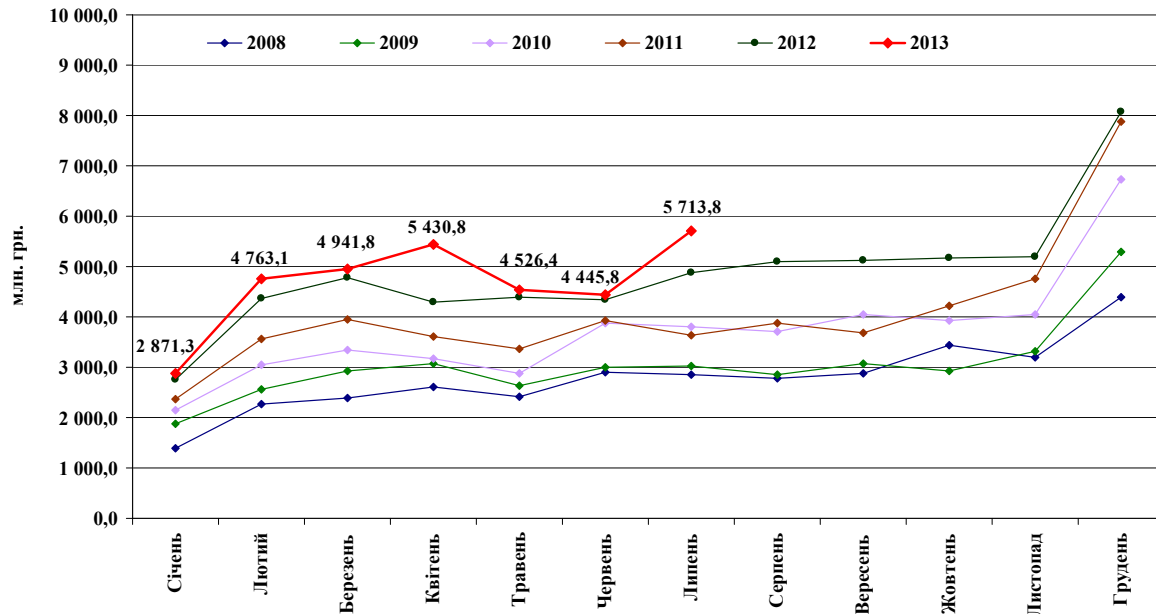
Графік 13

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту
за 2008–2013 роки

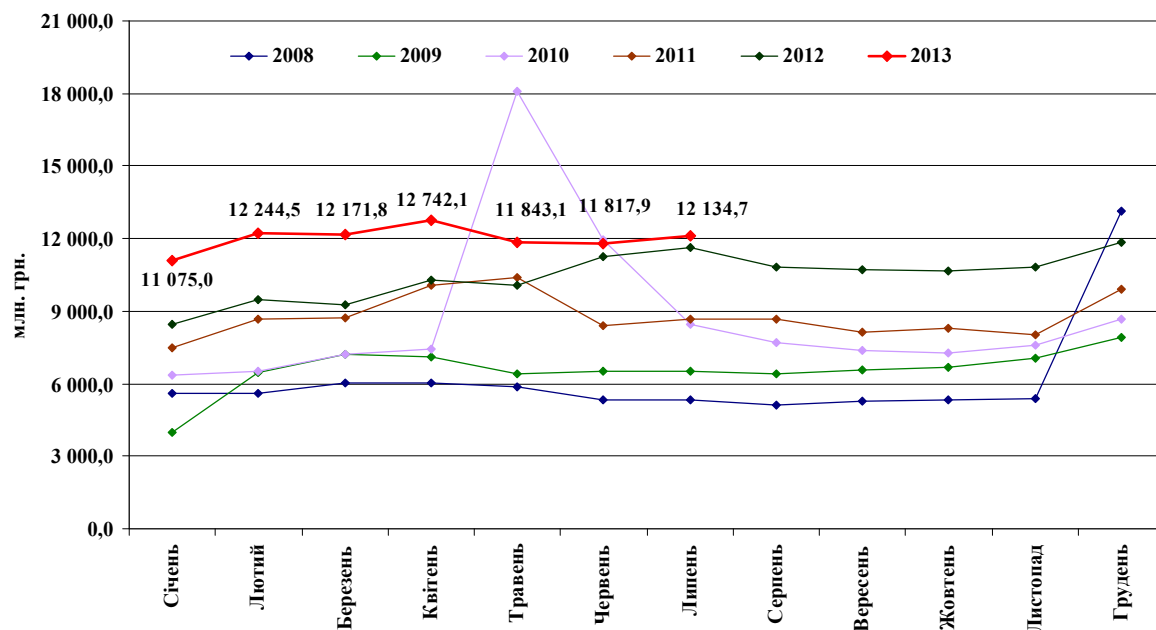
Графік 14

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2008–2013 роки

Графік 15

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2008–2013 роки

Видатки державного бюджету

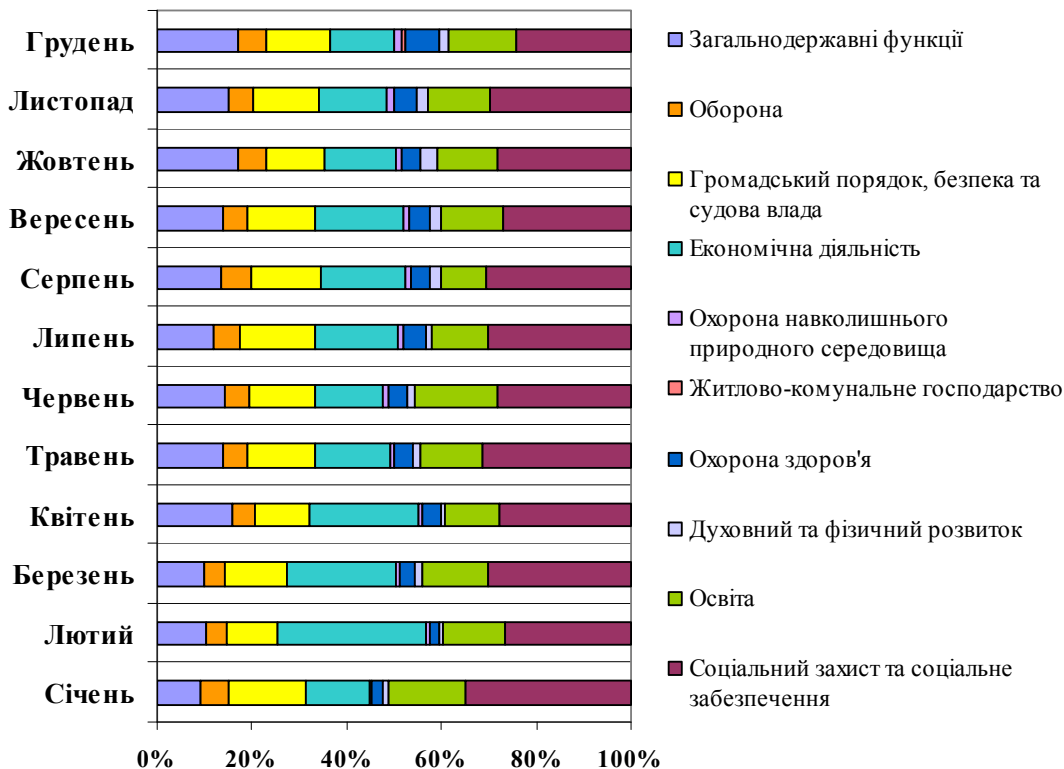
Діаграма 10

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2008 рік

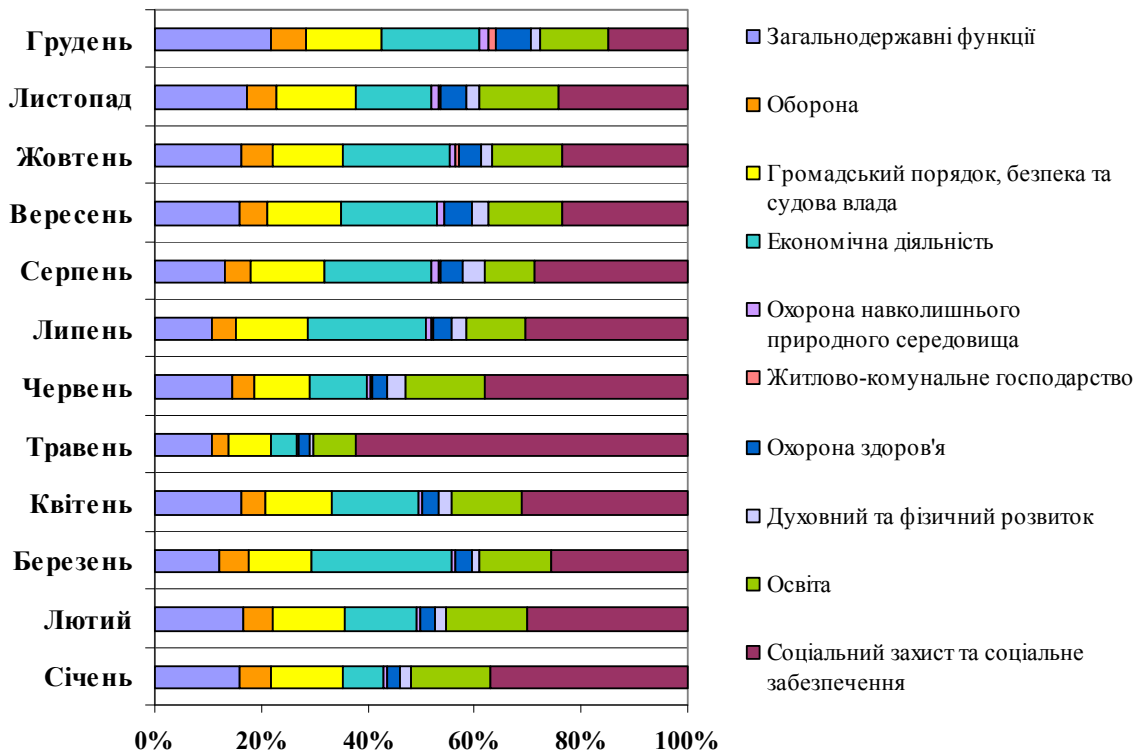
Діаграма 11

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік

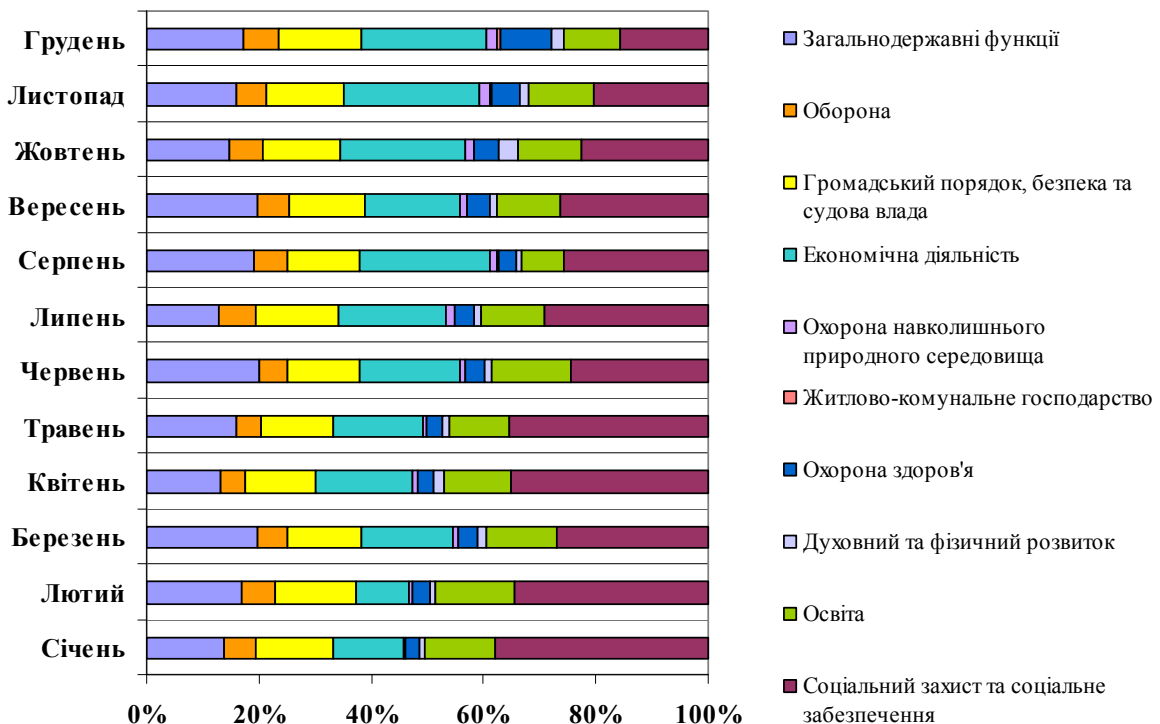
Діаграма 12

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

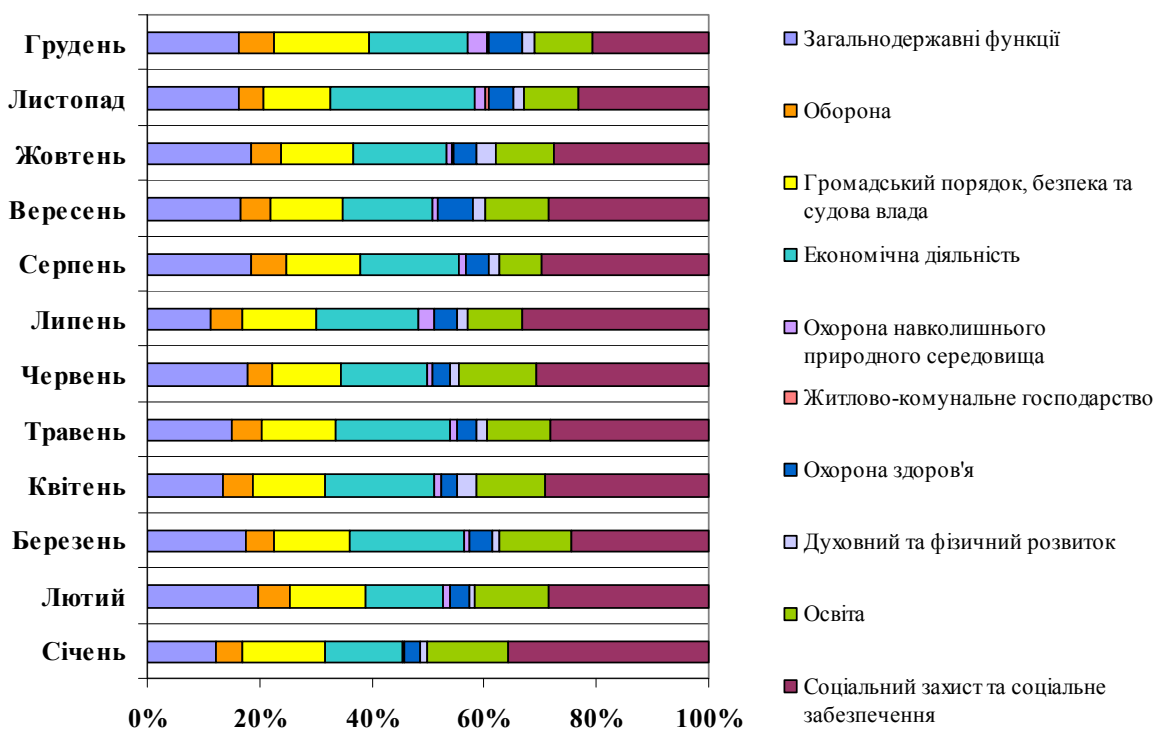
Діаграма 13

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

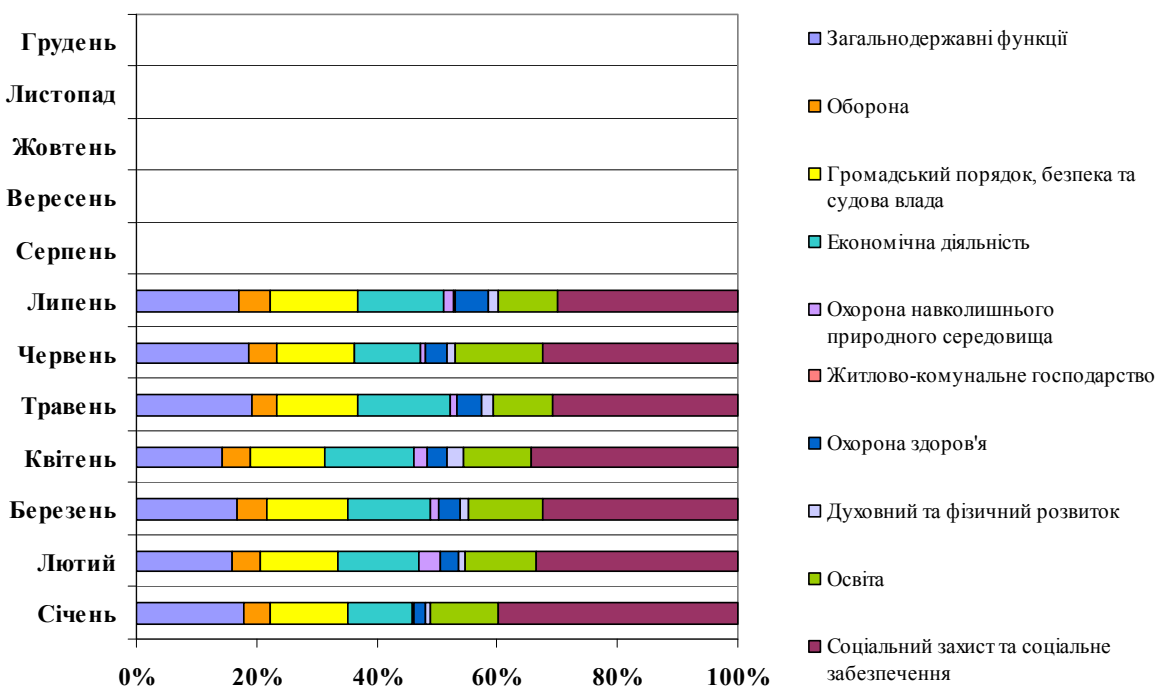
Діаграма 14

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2012 рік

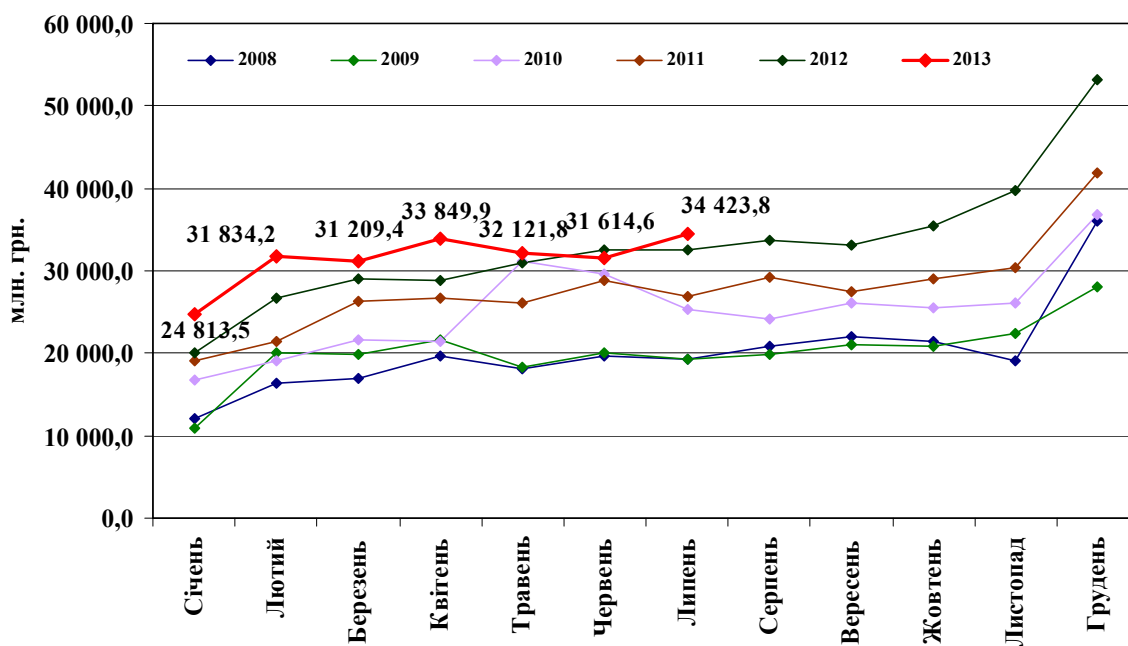
Діаграма 15

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2013 рік

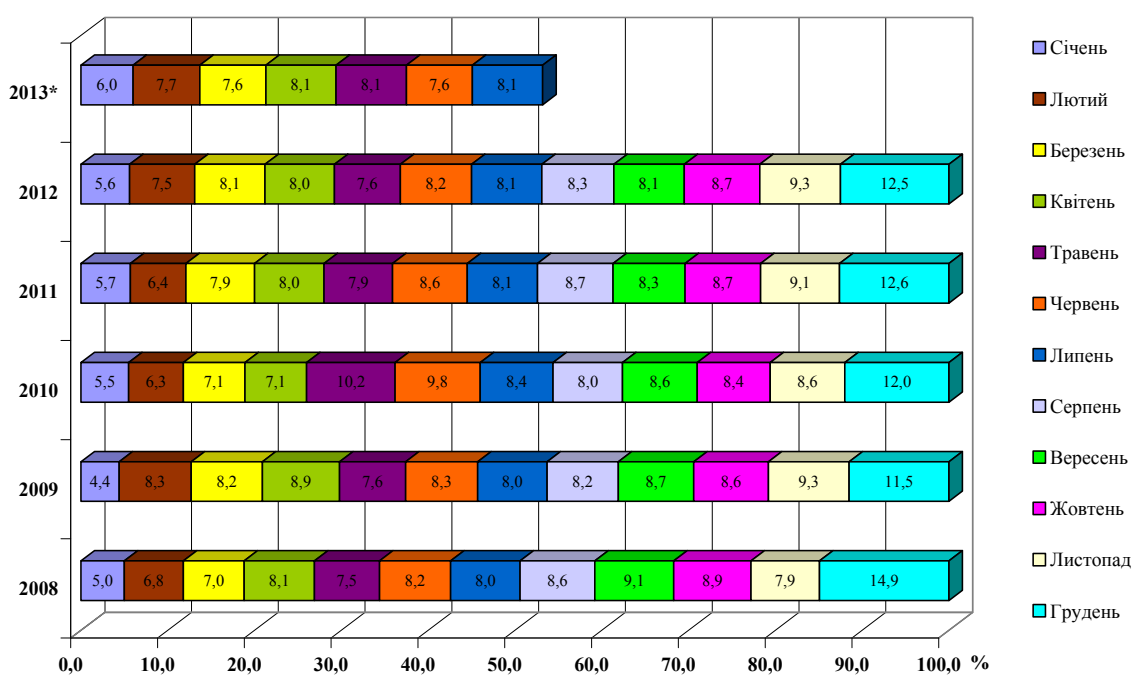
Графік 16

Динаміка видатків державного бюджету за 2008–2013 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 16

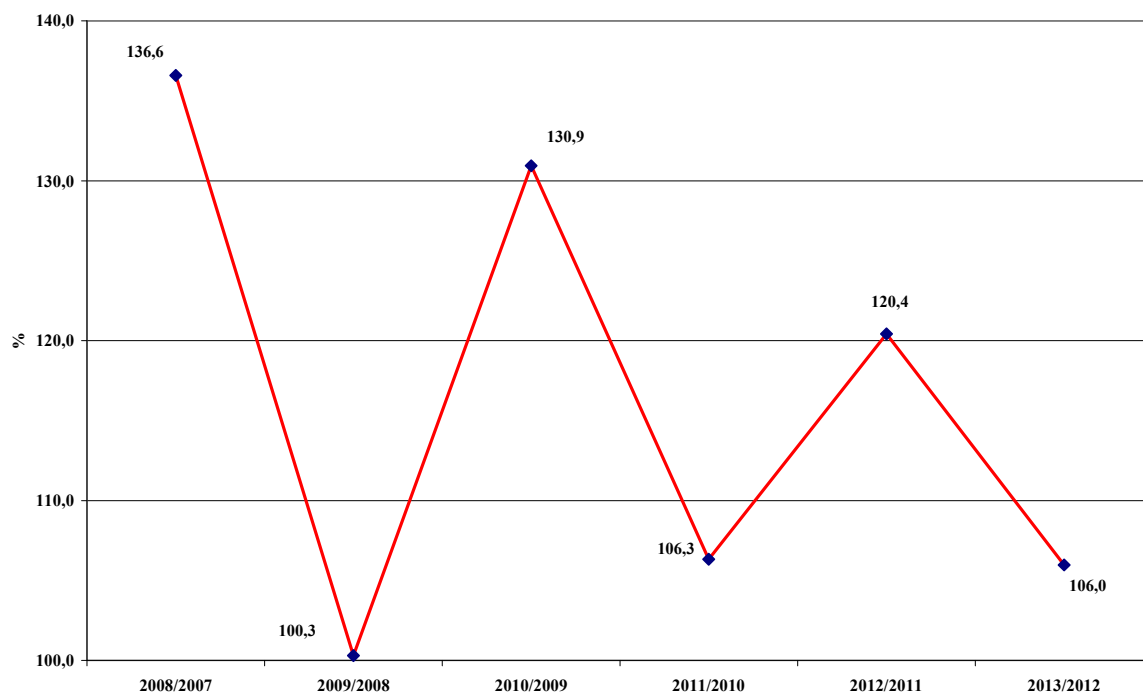
Динаміка часток щомісячних загальних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2008–2013 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

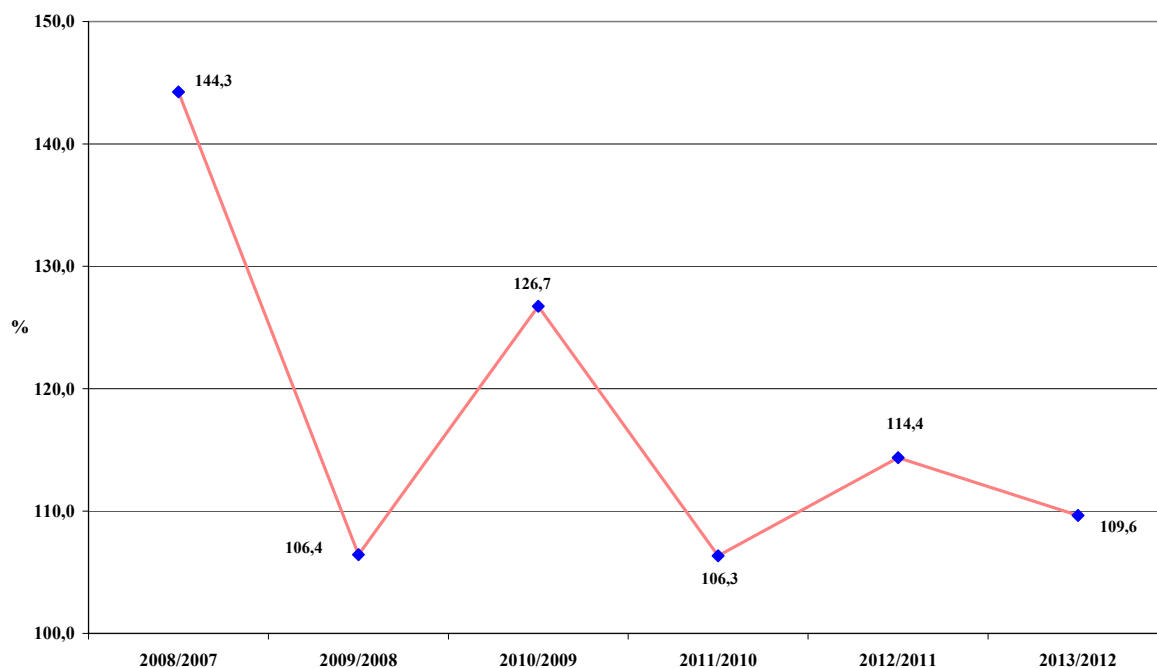
Графік 17

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за липень 2008–2013 років

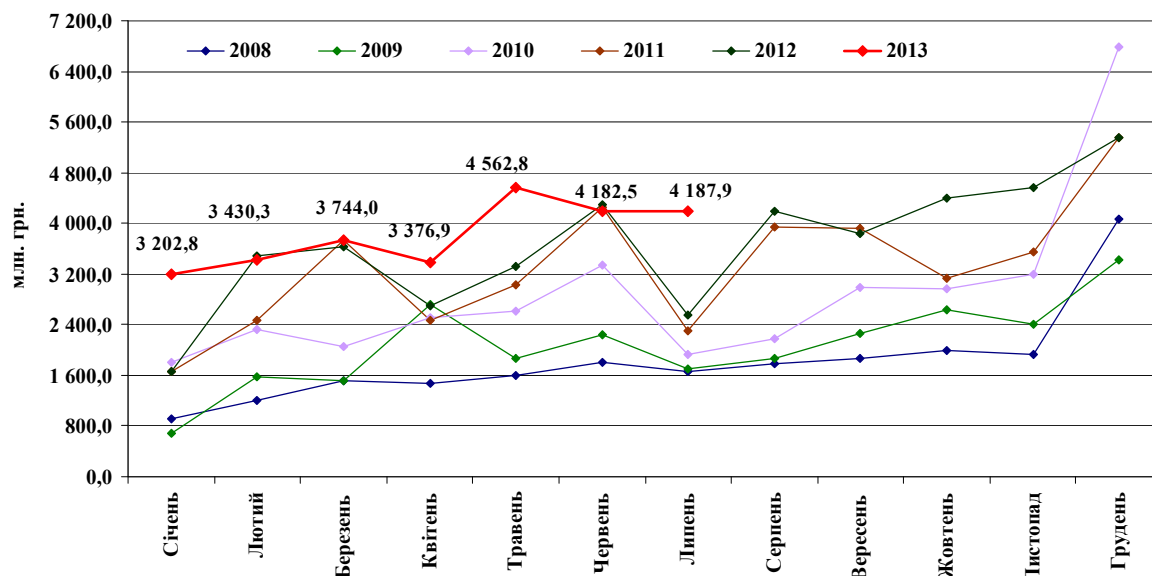
Графік 18

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – липень 2008–2013 років

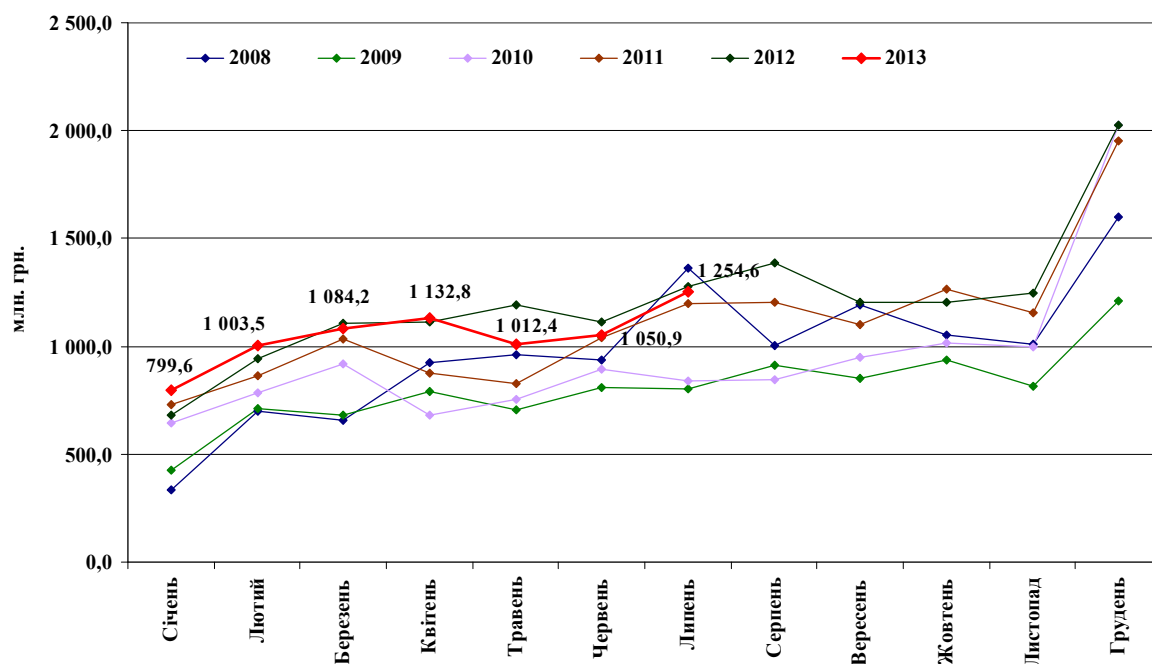
Графік 19

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2008–2013 роки

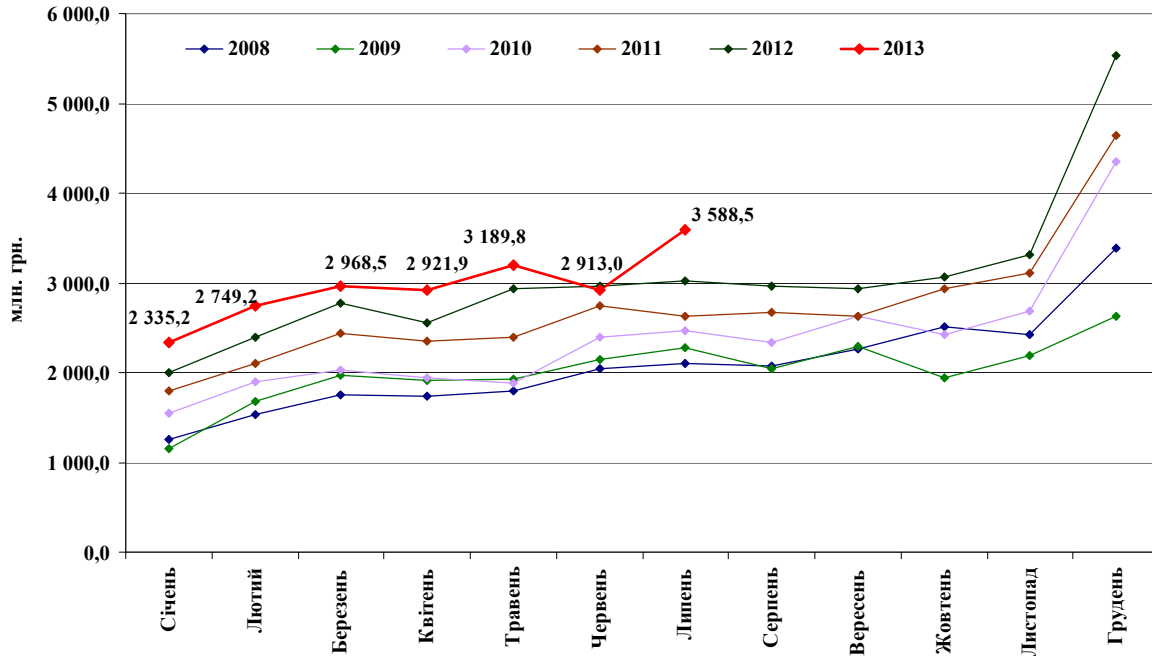
Графік 20

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2008–2013 роки

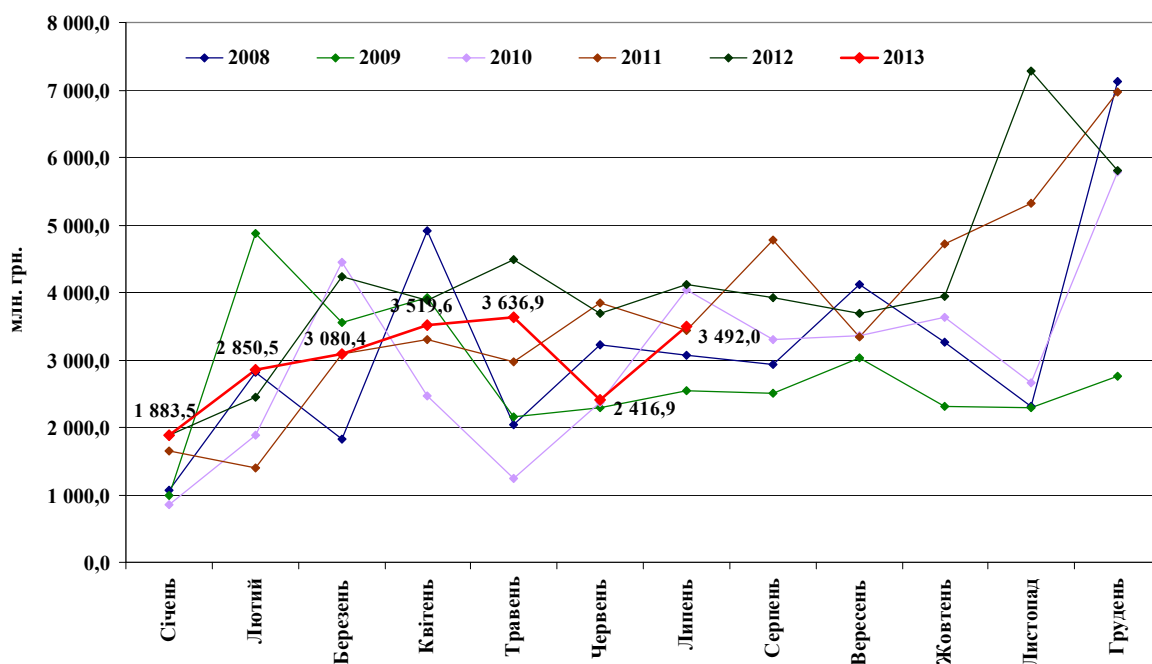
Графік 21

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2008–2013 роки

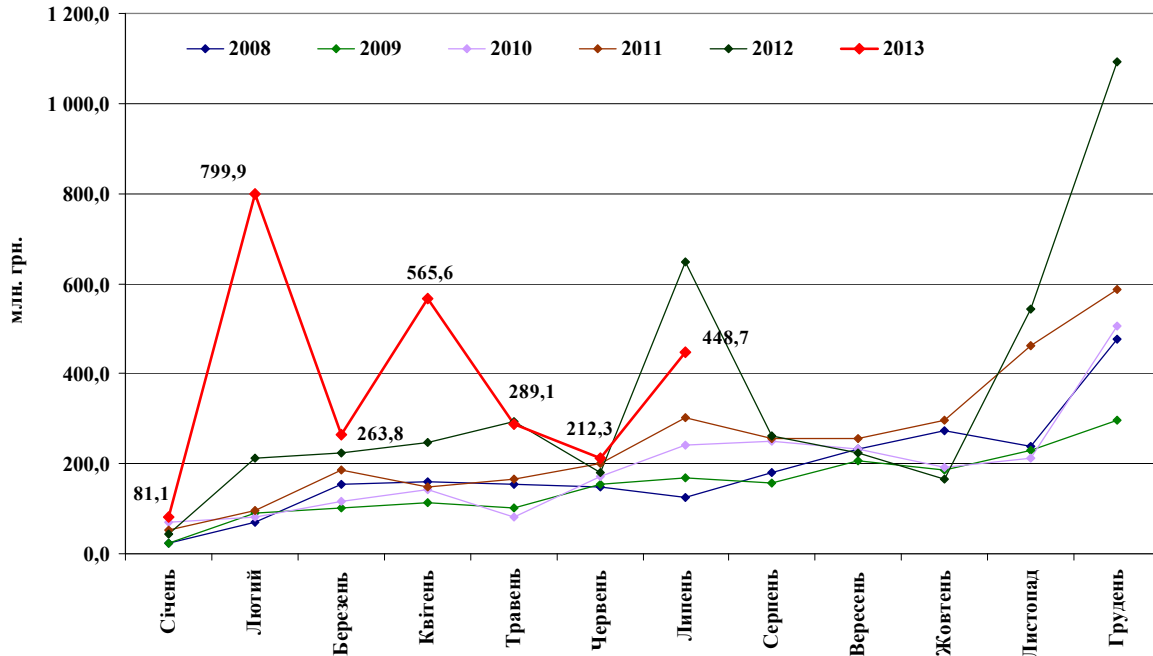
Графік 22

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2008–2013 роки

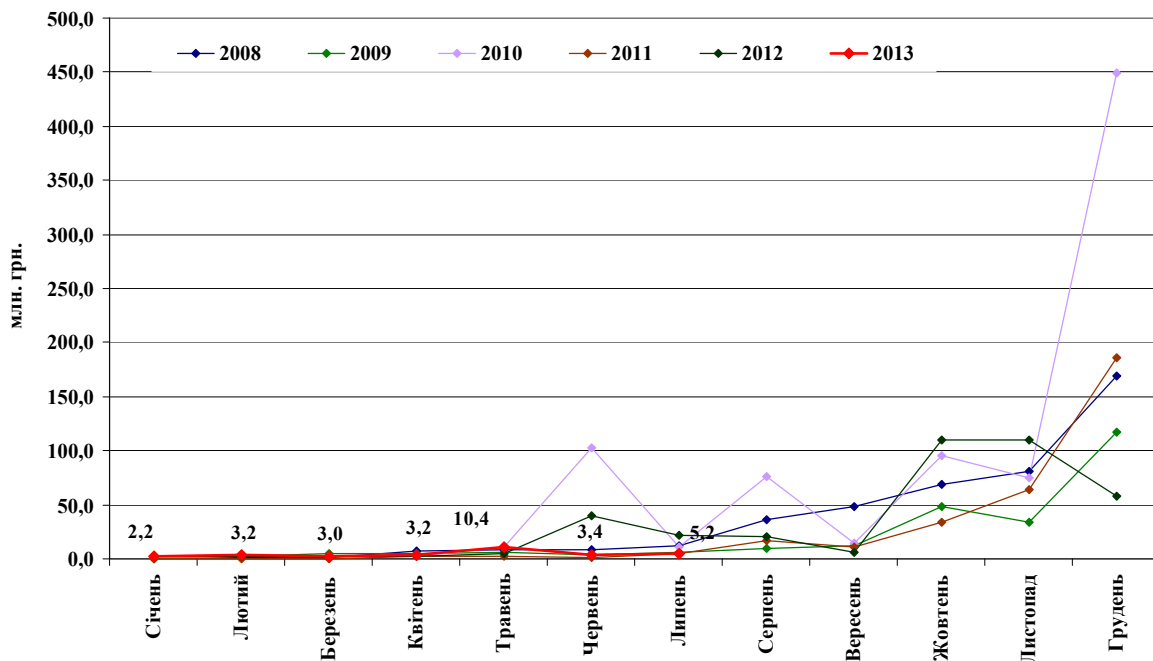
Графік 23

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2008–2013 роки

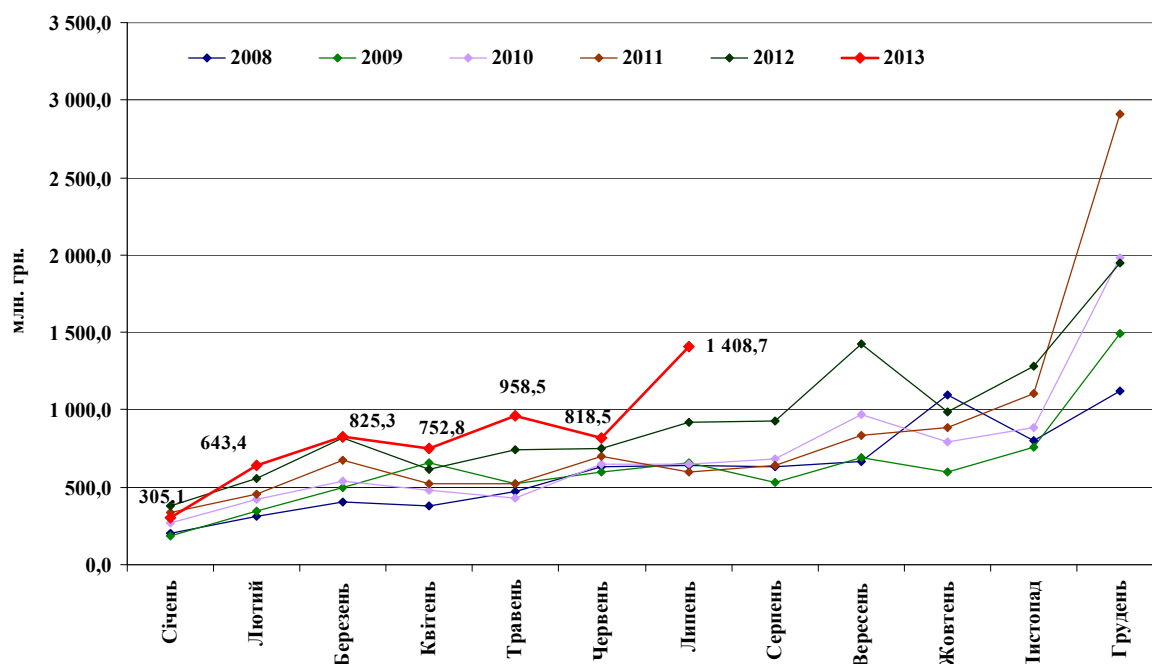
Графік 24

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2008–2013 роки

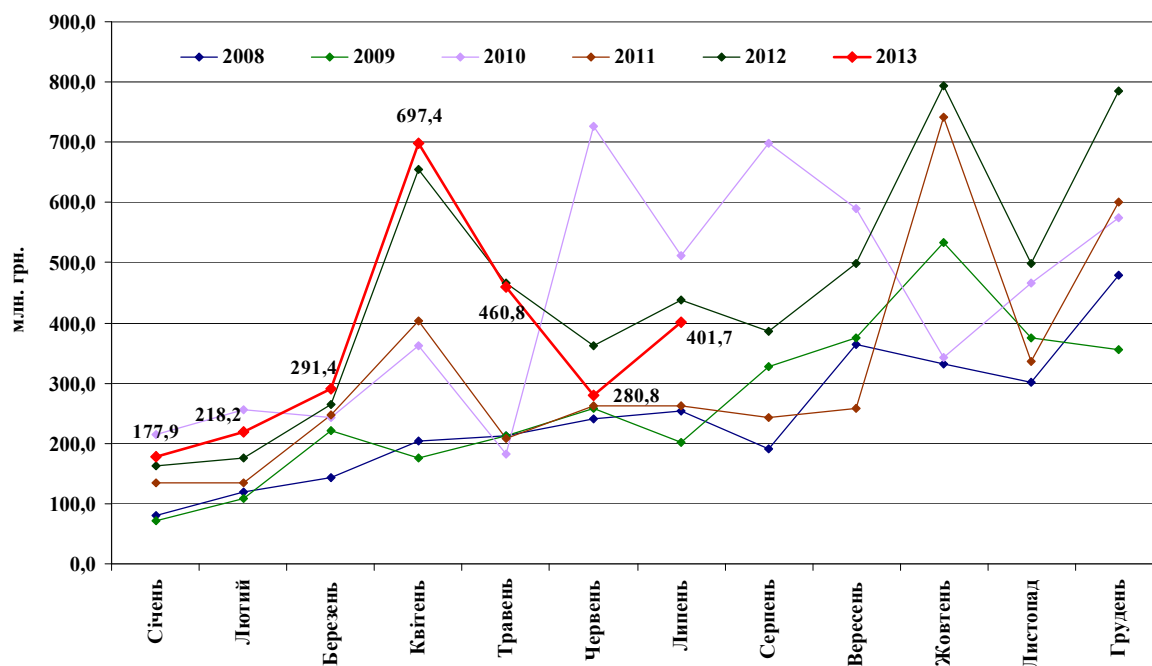
Графік 25

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2008–2013 роки

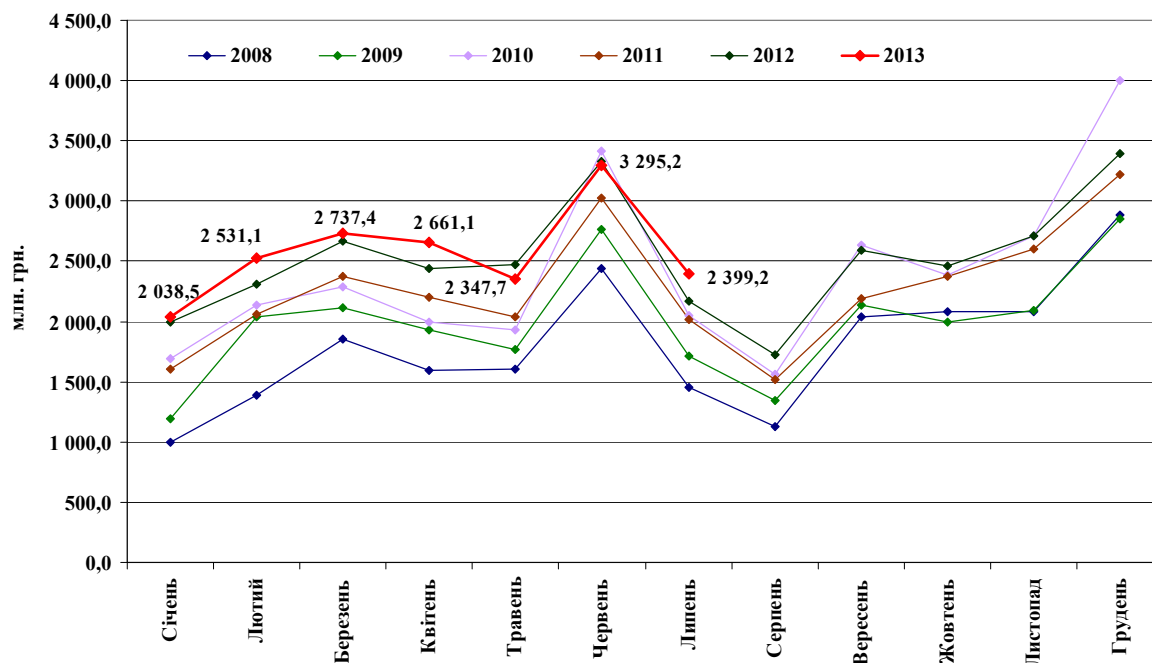
Графік 26

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2008–2013 роки

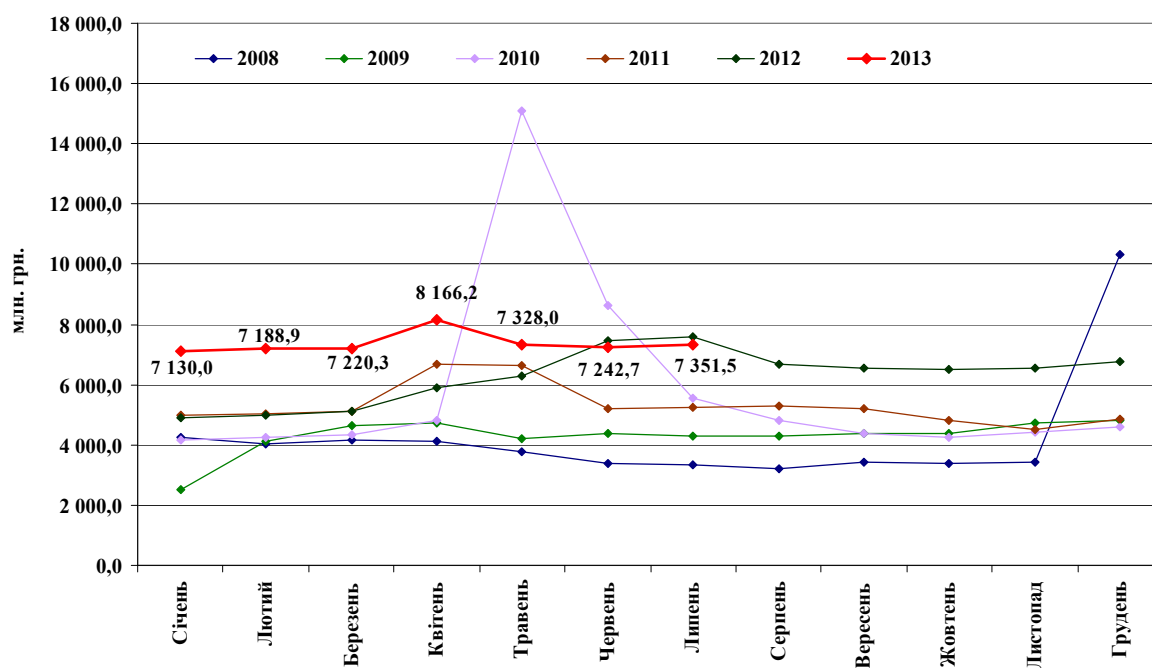
Графік 27

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2008–2013 роки

Графік 28

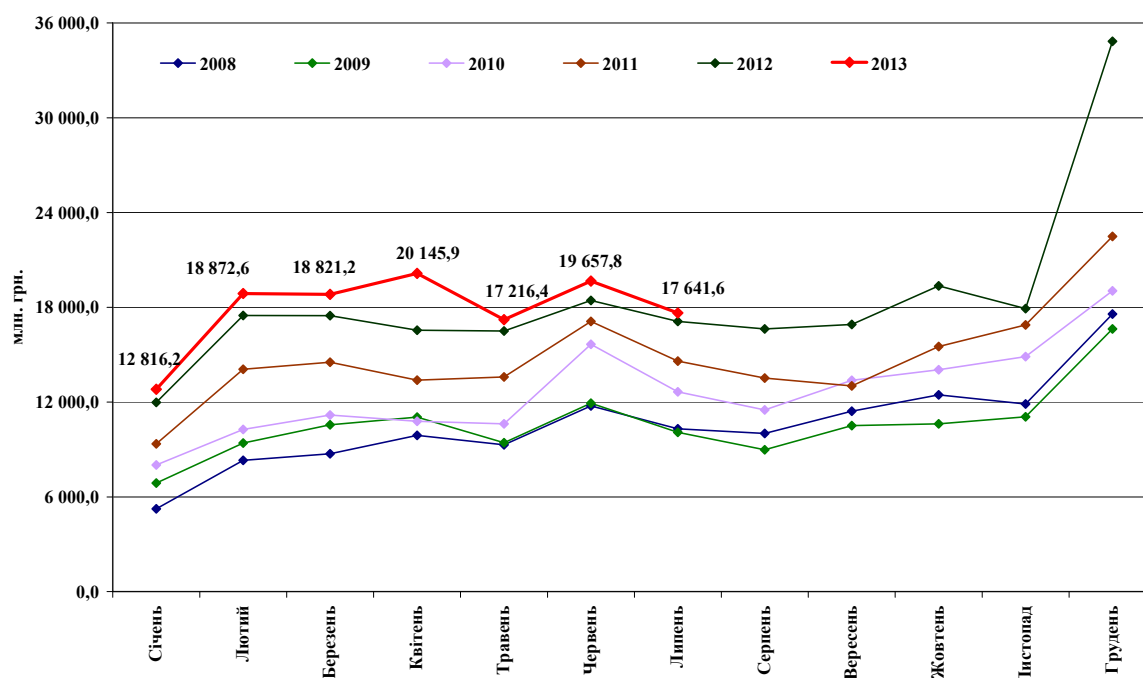
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2008–2013 роки

Видатки місцевих бюджетів

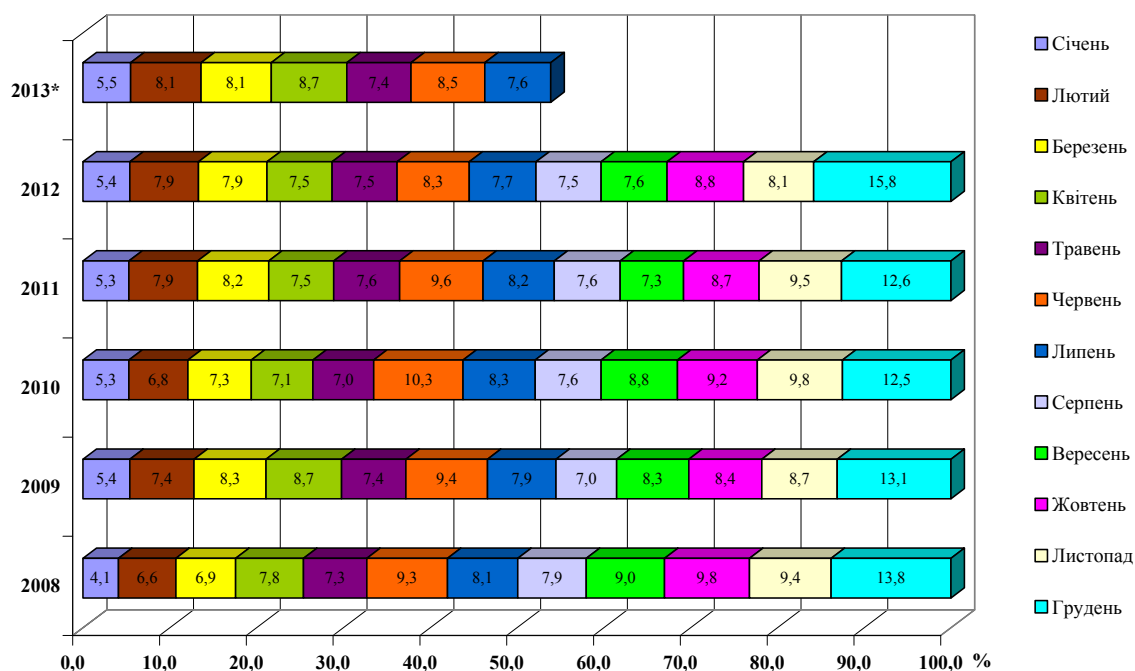
Графік 29

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2008–2013 роки

Діаграма 17

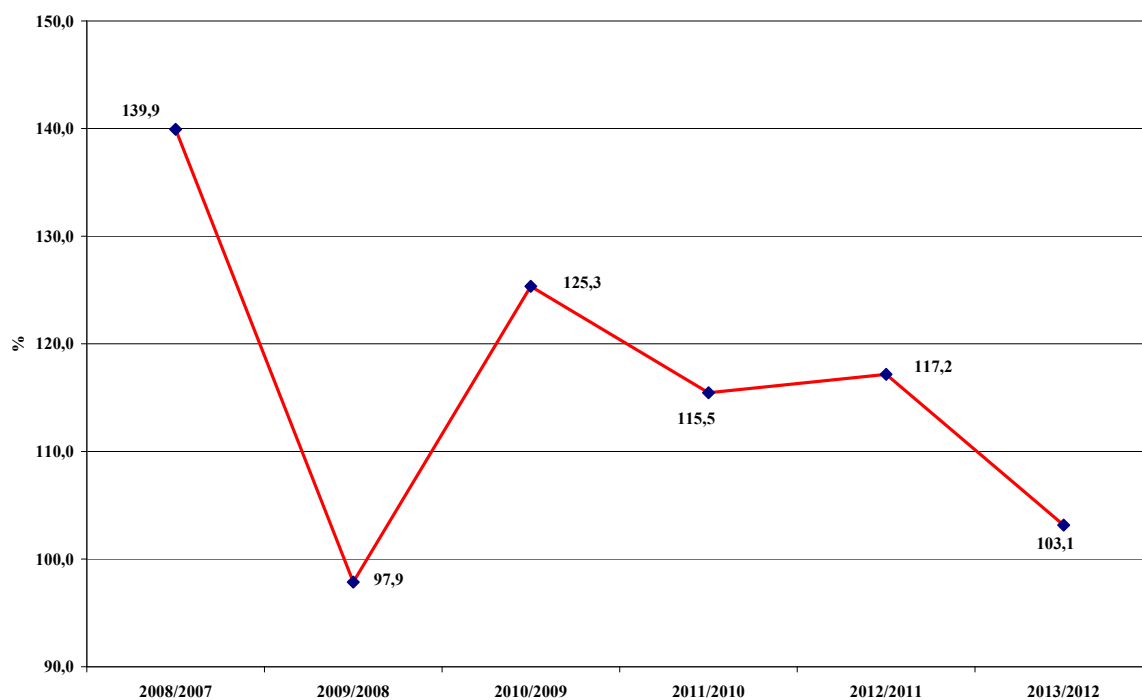
Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2008–2013 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

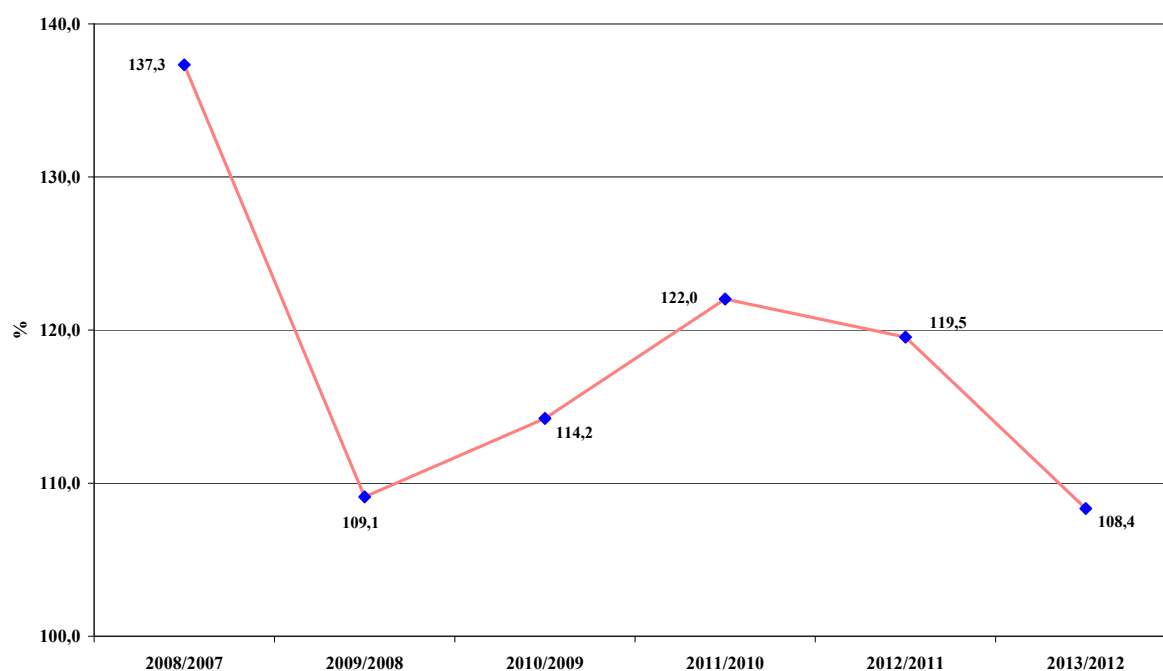
Графік 30

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за липень 2008–2013 років

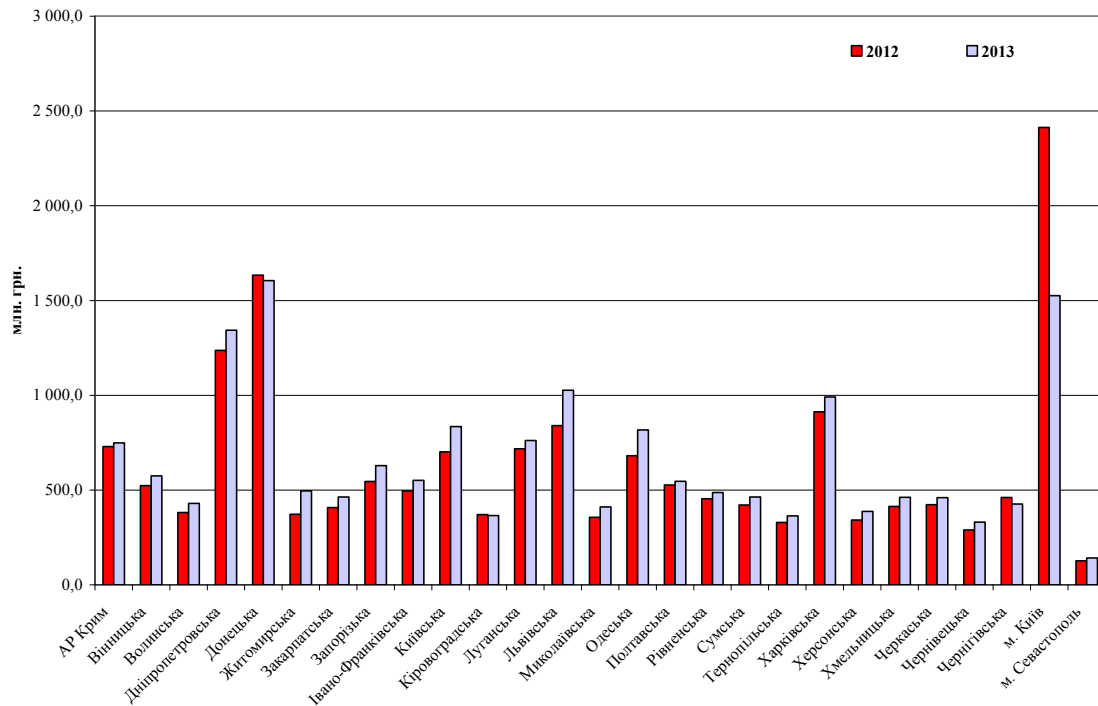
Графік 31

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – липень 2008–2013 років

Діаграма 18

Регіональний розподіл фактичних видатків місцевих бюджетів за липень 2012–2013 років

Графік 32

Темпи зростання видатків місцевих бюджетів у розрізі регіонів за липень 2013 року (щодо попереднього року)

